

Par atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem / Інформація для громадян України

Publicēts: 04.03.2022.

Bezmaksas tālrunis par sociālo atbalstu 80700011/ Безкоштовний телефон соціальної підтримки для громадян України-80700011

Bezmaksas tālrunis par sociālo atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem – 80700011 (pirmdienās – ceturtdienās plkst. 8.30-17.00, piektdienās plkst. 8.30-15.00 (arī krievu valodā).

Безкоштовний телефон соціальної підтримки для громадян України-80700011 (понеділок-четвер з 8.30 до 17.00, по п'ятницях з 8.30 до 15.00 (також російською мовою)

Pārtikas un higiēnas preču pakas/ Пакети продуктів харчування та гігієни

[Pārtikas preču un higiēnas pakas](#)

Kas var saņemt atbalstu? Kad var saņemt atbalstu?

Ukrainas civiliedzīvotājiem, saņemot pašvaldības sociālā dienesta izziņu par krīzes situāciju, izziņu par atbilstību trūcīgās vai maznodrošinātās mājsaimniecības (ar ienākumiem 327 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā, un 229 eiro katrai nākamajai personai mājsaimniecībā) statusam ir tiesības uz atbalstu Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (EAFVP) darbības programmas ietvaros.

Ko var saņemt?

Viena persona trīs mēnešos var saņemt:

- 2 pārtikas pakas;
- 1 higiēnas un saimniecības preču paku;
- 2 papildu bērnu pārtikas pakas, ja ģimenē ir mazi bērni vecumā no 7 līdz 24 mēnešiem;
- 1 papildu higiēnas preču paku, ja ģimenē ir mazi bērni vecumā līdz 2 gadiem.

Papildus tam ģimenes ar sākumskolas un pamatskolas vecuma bērniem var saņemt mācību piederumu paku.

EAFVP ietvaros darbojas zupas virtuves, kurās gatavās maltītes var saņemt bez izziņas (par nonākšanu krīzes situācijā) vai citu dokumentu uzrādīšanas.

Kur var saņemt atbalstu?

EAFVP atbalstu var saņemt vairāk nekā 470 vietās visā Latvijas teritorijā. Aktuālā informācija par atbalsta izdales vietām (tostarp zupas virtuvēm) un darba laikiem atrodama tīmekļvietnē <https://www.atbalstapakas.lv/atbalsta-vietas>

UA:

Пакети продуктів харчування та гігієни

Пакети продуктів харчування та гігієни

Хто може отримати підтримку? Коли можна отримати підтримку?

Громадянські жителі України, при отриманні довідки від соціальної служби самоврядування про кризову ситуацію, довідки про відповідність статусу нужденного або малозабезпеченого домогосподарства (з доходом 327 євро на першу чи єдину людину у домогосподарстві, та 229 євро на кожну наступну людину у домогосподарстві), мають право на підтримку в рамках програми дії Європейського фонду підтримки найбільш нужденних осіб (EAFVP).

Що можна отримати?

Одна особа за 3 місяці може отримати:

- 2 пакети продуктів харчування;
- 1 пакет засобів гігієни та господарських товарів;
- 2 додаткові пакети дитячого харчування, якщо в сім'ї є маленькі діти віком від 7 до 24 місяців;
- 1 додатковий пакет засобів гігієни, якщо в сім'ї є маленькі діти до 2 років.

Додатково сім'ї з дітьми початкового або основного шкільного віку можуть отримати пакет навчальних посібників.

В рамках EAFVP працюють супові кухні, приготувану їжу яких можна отримати без довідки (про знаходження в кризовій ситуації) або пред'явлення інших документів.

Де можна отримати підтримку?

Підтримку EAFVP можна отримати більш ніж в 470 місцях по всій території Латвії. Актуальну інформацію про точки підтримки (включаючи безкоштовні супові кухні) і години роботи можна знайти на веб сайті

<https://www.atbalstapakas.lv/atbalsta-vietas>

 Ja Ukrainas civiliedzīvotājiem nav iztikas līdzekļu

Ukrainas civiliedzīvotājiem nepieciešamības gadījumā ir tiesības pašvaldības sociālajā dienestā pēc savas izmitināšanas vietas vai dzīvesvietas mājsaimniecībā lūgt piešķirt šādus pabalstus:

125 EUR pirmajai personai un 87,50 EUR katrai nākamajai personai Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecībā (GMI - garantētais minimālais ienākums);

vienreizēju pabalstu krīzes situācijā 272 EUR pilngadīgai personai un 190 EUR par katru bērnu;

citū materiālu atbalstu vai sociālos pakalpojumus atbilstoši personas individuālajām vajadzībām.

Pirmos trīs kalendāra mēnešus pēc pirmreizējā iesnieguma iesniegšanas dienas Ukrainas civiliedzīvotāji sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību var saņemt bez materiālās situācijas izvērtēšanas.

Pēc šī termiņa beigām pašvaldības sociālais dienests sociālo palīdzību piešķir atbilstoši [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā](#) noteiktajam, proti, ņem vērā, ja Ukrainas civiliedzīvotāja mājsaimniecībā ienākumus no darba samaksas, atlīdzības vai saimnieciskās darbības vai no sociālās drošības sistēmas.

UA:

 За відсутності засобів до існування

Цивільні жителі України, в разі необхідності, мають право в соціальній службі самоврядування за місцем свого розташування або проживання в домашньому господарстві просити отримати таку допомогу:

125 *євро* для першої особи і 87,50 *євро* для кожної наступної особи в домашньому господарстві цивільного жителя України

одноразова допомога у кризі 272 *євро* на дорослого та 190 *євро* на дитину;

іншу матеріальну підтримку або соціальні послуги відповідно до індивідуальних потреб особи.

Протягом перших трьох календарних місяців після подачі першої заяви, цивільні жителі України можуть отримувати соціальні послуги та соціальну допомогу без оцінки матеріального становища.

Після закінчення даного терміну, соціальна служба самоврядування соціальну допомогу надає відповідно до положень Закону «Про соціальні послуги та соціальну допомогу», тобто враховується, якщо домогосподарство цивільного жителя України *отримує дохід від заробітної плати, відшкодування або господарської діяльності, або з системи соціальної безпеки.*

 Mājokļa pabalsts

KAM PIENĀKAS

Ja izdevumi par mājokli lielāki par ienākumiem vai tie pilnībā nesedz izdevumus par mājokli

Kādi izdevumi tiek ņemti vērā, aprēķinot pabalstu

Mājokļa platība*

Īres/apsaimniekošanas izdevumi

Izdevumi par gāzi, elektroenerģiju, karsto un auksto ūdeni, apkuri, tai skaitā par cieto kurināmo, atkritumu izvešanu, asenizāciju, nekustamā īpašuma nodokli

Izdevumi par telekomunikāciju un interneta lietošanu, par ūdensskaitītāju uzstādīšanu un verifikāciju, dūmvadu un ventilācijas apkopi u.c.

*Ukrainas civiliedzīvotājam ir tiesības saņemt mājokļa pabalstu arī par dzīvošanu viesnīcās un tām līdzīga lietojuma ēkās.

KĀ SAŅEMT

Pabalstus piešķir un izmaksā pašvaldības sociālais dienests

Pirmos trīs kalendāra mēnešus bez materiālās situācijas izvērtējuma

Pēc trīs kalendāra mēnešu perioda, vērtējot materiālo situāciju

Dokumenti, kas jāiesniedz māsaimniecības materiālās situācijas izvērtēšanai

Iesniegums

Darba devēja izziņa par 3 mēnešu *neto* ienākumiem

Izziņa par 3 mēnešu ienākumiem no saimnieciskās darbības

Bankas kontu izdrukas par 3 pēdējiem mēnešiem

Informācija un apliecinātie dokumenti par citiem regulāriem un neregulāriem ienākumiem

Aktuālos izdevumus par mājokli apliecinātie dokumenti

Par dzīvojamo telpu lietošanu Ukrainas civiliedzīvotājam jābūt noslēgtam īres līgumam, kuru izīrētājs reģistrē VID.

Ja izīrētājs nevēlas slēgt īres līgumu, tad var vērsties pašvaldībā pēc atlīdzības par Ukrainas civiliedzīvotāja izmitināšanu: 100 EUR par pirmo personu māsaimniecībā un 50 EUR par katru nākamo personu. Maksimums ir 300 EUR mēnesī par vienā mājoklī izmitinātām personām.

PIEMĒRI

Mājokļa pabalsta apmērs atsevišķi dzīvojošam pensionāram vai cilvēkam ar invaliditāti = $(125 \times \text{koeficients } 2,5) + \text{izdevumu par mājokli summa} - \text{ienākumi}$

Mājokļa pabalsta apmērs māsaimniecībai, kura tikai pensionāri vai cilvēki ar invaliditāti = $(125 + 87,50) \times \text{koeficients } 2 + \text{izdevumu par mājokli summa} - \text{ienākumi}$

Mājokļa pabalsta apmērs viena vecāka ģimenei ar 3 bērniem = $(125 + 87,50 + 87,50 + 87,50) \times \text{koeficients } 1,5 + \text{izdevumu par mājokli summa} - \text{ienākumi}$ (izņemot ģimenes valsts pabalstu)

UA

 [Допомога на житло](#)

КОЛИ ВИНІКАЄ ПРАВО

Якщо витрати на житло перевищують доходи або не покривають повністю витрати на житло

Які витрати враховуються при розрахунку допомоги

Площа житла*

Витрати на оренду/обслуговування

Витрати за газ, електроенергію, гарячу та холодну воду, опалення, у тому числі тверде паливо, вивезення відходів, каналізацію, податок на нерухомість

Витрати на користування телекомунікаціями та інтернетом, встановлення та верифікацію лічильників води тощо.

*Цивільні особи України також мають право на допомогу на житло у разі проживання в готелях та подібних за призначенням будівлях.

ЯК ОТРИМАТИ

Допомога надається та виплачується міською соціальною службою

У перші три календарні місяці – без оцінки матеріального становища

Через три календарні місяці – після проведення оцінки матеріального становища

Документи, які необхідно подати для оцінки матеріального становища домогосподарства

Заява

Довідка роботодавця про *нетто* доходи за 3 місяці

Довідка про доходи від господарської діяльності за 3 місяці

Роздруківки з банківських рахунків за останні 3 місяці

Інформація та підтверджуючі документи про інші регулярні та нерегулярні доходи

Документи, що підтверджують актуальні витрати на житло

Для того, щоб користуватися житловим приміщенням, цивільна особа України повинна укласти договір оренди, який орендодавець повинен зареєструвати в СДД.

Якщо орендодавець не бажає укласти договір оренди, то він повинен звернутися до муніципалітету за компенсацією за розміщення цивільної особи України: 100 EUR за першу особу в домогосподарстві та 50 EUR за кожну наступну особу. Максимальна сума становить 300 EUR на місяць за осіб, розміщених в одному житлі.

НАПРИКЛАД

Розмір допомоги на житло для пенсіонера, який проживає окремо, або для особи з інвалідністю = $(125 \times \text{коефіцієнт } 2,5) + \text{сума витрат на житло} - \text{доходи}$

Розмір допомоги на житло для домогосподарства, в якому тільки пенсіонери чи люди з інвалідністю = $(1025 + 87,50) \times \text{коефіцієнт } 2 + \text{сума витрат на житло} - \text{доходи}$

Розмір допомоги на житло для сім'ї, де тільки один з батьків та 3 дітей = $(125 + 87,50 + 87,50 + 87,50) \times \text{коефіцієнт } 1,5 + \text{сума витрат на житло} - \text{доходи}$ (за вирахуванням державної сімейної допомоги)

Ja nepieciešams darbs

Kam ir tiesības strādāt?

Ukrainas civiliedzīvotājiem, kam ir piešķirta ilgtermiņa vīza, ar tiesībām uz nodarbinātību, ir tiesības strādāt Latvijā pie jebkura darba devēja bez ierobežojumiem.

Kādi dokumenti ir nepieciešami?

Sākumā ir jānokārto nepieciešamie dokumenti Pilsionības un migrācijas lietu pārvaldē (PMLP), lai saņemtu ilgtermiņa vīzu saistībā ar tiesībām uz nodarbinātību Latvijā.

Informācija par Ukrainas iedzīvotāju uzturēšanos no 01.01.2023. ir pieejama [PMLP mājas lapā](#).

Informācija saziņai ar PMLP: <https://www.pmlp.gov.lv/lv/atbalsts-ukrainai-pidtrimka-ukraini-0>.

Kur meklēt atbalstu darba meklēšanā?

Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) piedāvā informāciju par vakancēm, kā arī nodrošina sadarbību ar darba devējiem darba sameklēšanā.

NVA bezmaksas tālrunis Ukrainas civiliedzīvotājiem par nodarbinātības iespējām, NVA pakalpojumiem, bezdarbnieka statusa iegūšanu - 80200206

Kādu atbalstu varēs saņemt?

NVA nodrošina iespēju piedalīties pasākumos, kas sekmē darbā iekārtošanos, piemēram, karjeras konsultācijas, informācija par Latvijas darba tirgu, latviešu valodas kursi u.c.

Uzsākot darba attiecības (izņemot nodarbinātības pasākumus vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, vidējās speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs), NVA izmaksās vienreizēju nodarbinātības uzsākšanas pabalstu vienas minimālās mēneša darba algas apmērā 620 EUR.

Reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu maksātāju reģistrā kā pašnodarbinātā persona, Ukrainas civiliedzīvotājam ir tiesības saņemt vienreizēju nodarbinātības uzsākšanas pabalstu vienas minimālās mēneša darba algas apmērā 620 EUR.

Vai varēs strādāt bez latviešu valodas zināšanām?

Darba devējam būs atļauts nodarbināt Ukrainas civiliedzīvotāju bez latviešu valodas zināšanām tiktāl, ciktāl tas netraucē darba pienākumu pildīšanai. Saziņas nodrošināšana darba pienākumu izpildei būs devēja atbildība.

Izņēmumi atsevišķās profesijās

Ir paredzēti izņēmumi atsevišķām profesijām, piemēram, Ukrainas civiliedzīvotāji kā ārstniecības personas varēs strādāt, neņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās prasības par reglamentēto profesiju atzīšanu, bet tikai attiecīgajā specialitātē sertificēta speciālista vadībā, kura darba stāžs attiecīgajā specialitātē pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi. Māsas un māsas palīgi varēs strādāt reģistrētas māsas vadībā, kuras darba stāžs profesijā ir ne mazāks kā pieci gadi. Nodarbināt varēs, ja tiks nodrošināta nepieciešamā saziņa (piemēram, ar tulka palīdzību).

UA

Якщо необхідна робота

Якщо необхідна робота

Хто має право працювати?

Цивільні жителі України мають право на працевлаштування без обмежень.

Які документи необхідні?

Спочатку необхідно впорядкувати необхідні документи в Управлінні справ громадянства та міграції (УСГМ) для отримання довгострокової візи у зв'язку з правом на працевлаштування в Латвії.

Інформація про перебування громадян України з 01.01.2023. доступний на [сайті УСГМ](#).

Інформація для контакту з УСГМ: <https://www.pmlp.gov.lv/lv/atbalsts-ukrainai-pidtrimka-ukraini-0>.

Де шукати підтримку в пошуку роботи?

Державне агентство зайнятості (ДАЗ) надає інформацію про вакансії, а також забезпечує співпрацю з роботодавцями в пошуку роботи.

Безкоштовний телефон ДАЗ для цивільних жителів України про можливості працевлаштування, послуги ДАЗ, отримання статусу безробітного - 80 200 206

Яку підтримку можна отримати?

ДАЗ дає можливість брати участь у заходах, що сприяють працевлаштуванню, таких як консультації з питань кар'єри, інформація про латвійський ринок праці, курси латиської мови і т. д.

При вступі в трудові відносини, ДАЗ виплачує одноразову початкову допомогу в розмірі однієї мінімальної місячної заробітної плати (620 євро).

При реєстрації у реєстрі платників податків Служби державних доходів як самозайнята особа, громадяни України мають право отримати одноразову допомогу з працевлаштування у розмірі однієї мінімальної місячної заробітної плати (620 євро).

Чи можна працювати без знання латиської мови?

Роботодавцю буде дозволено прийняти на роботу цивільного жителя України без знання латиської мови, якщо це не перешкоджає виконанню робочих обов'язків. Роботодавець буде нести відповідальність за забезпечення комунікації для виконання своїх робочих обов'язків.

Винятки в області окремих професій

Для деяких професій передбачені винятки, наприклад, цивільні жителі України зможуть працювати медпрацівниками, не враховуючи вимоги нормативних актів про визнання регламентованих професій, але тільки під наглядом сертифікованого фахівця, стаж роботи якого за відповідною спеціальністю після отримання сертифіката медпрацівника становить не менше п'яти років. Медсестри та помічники медсестер зможуть працювати під наглядом зареєстрованої медсестри з досвідом роботи за професією не менше п'яти років. Можна буде працевлаштуватися,

якщо буде забезпечена необхідна комунікація (наприклад, за допомогою перекладача).

Atbalsts ārkārtas aizbildnim/ Підтримка надзвичайного опікуна

[Atbalsts ārkārtas aizbildnim](#)

Ārkārtas aizbildnim par nepilngadīgo Ukrainas civiliedzīvotāju bez vecāku pavadības aprūpi pienākas atbalsts:

Atbildība par ārkārtas aizbildņa pienākumu pildīšanu

171 EUR mēnesī neatkarīgi no bērnu skaita

Pabalsts bērna uzturam mēnesī:

215 EUR par bērnu līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai

258 EUR par bērnu vecumā 7-18 gadu vecuma sasniegšanai

Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra (piemēram, gultas veļas, segas, spilvena, matrača) iegādei

Atbilstoši pašvaldības saistošajos noteikumos paredzētajam apmēram, kāds noteikts audžuģimenē ievietotajiem bērniem (var aizvietot, izsniegt apģērbu, apavus un citas bērnam nepieciešamas lietas)

Atbalsta saņemšanai ārkārtas aizbildnis iesniedz rakstisku iesniegumu pašvaldībā, kuras bāriņtiesa ir pieņēmusi lēmumu par ārkārtas aizbildņa iecelšanu. Atbalstu izmaksā no šīs pašvaldības budžeta līdzekļiem.

Pašvaldība var lemt par papildu nepieciešamo pakalpojumu piešķiršanu bērna sociālās situācijas uzlabošanai.

Pēc bērna pilngadības sasniegšanas pašvaldība pabalstu bērna uzturam turpina izmaksāt pašam bērnam līdz viņa 19 gadu vecuma sasniegšanai.

Atbalsta izmaksas pašvaldībai kompensē valsts.

UA

[Підтримка надзвичайного опікуна](#)

Підтримка надзвичайного опікуна

Надзвичайному опікуну за догляд за неповнолітнім цивільним жителем України без супроводу батьків покладається підтримка:

Винагорода за виконання обов'язків надзвичайного опікуна

171 євро на місяць незалежно від кількості дітей

Щомісячна допомога на утримання дитини не може бути меншою:

215 євро за дитину до 7 річного віку

258 євро за дитину віком від 7 до 18 років

Допомога на придбання одягу та м'якого інвентарю (наприклад, постільної білизни, ковдри, подушки, матраца)

Відповідно до розміру, передбаченого обов'язковими правилами самоврядування, яке визначено для дітей, поміщених в прийомну сім'ю (може бути Заміна видачею одягу, взуття та інших необхідних для дитини речей)

Для отримання підтримки, надзвичайний опікун подає письмову заяву до самоврядування, сирітський суд якої прийняв рішення про призначення надзвичайного опікуна. Підтримка виплачується з бюджету даного самоврядування.

Самоврядування може прийняти рішення про надання додаткових необхідних послуг для поліпшення соціального стану дитини.

Після досягнення дитиною повноліття, самоврядування продовжує виплачувати допомогу самій дитині до досягнення нею 19-річного віку.

Витрати на підтримку самоврядуванню відшкодовує держава.

Uzņemot Ukrainas bērņus Latvijā/ Прийом українських дітей у Латвії

Uzņemot Ukrainas bērņus Latvijā

Bērņs ieradies Latvijā bez vecākiem vai sev zināma pieaugušā

Bērņs nav ieradies grupā ar citiem bērņiem.

Ģимене vai persona, kura ir ieguvusi audžuģименес, aizbildņa, adoptētāja vai viesģименес statusu – var vērsties бāриģитесā ar iesnieģуму тикт иецелтai par ārkārtas aizbildni.

Pēc kara darbības избегģанās bērņи тикс атģриецтi атпакāļ Ukrainā, kur атбилстоģи Ukrainas нормативаģиет актиет тикс vēртētа katra bērņa ситуāģија un атбилстоģи таи пиеģнемс лēmumus par bērņa турпмāко aprģпи. Līdz ar тоģо бēрņu адопģија Latvijā ир аизлөгтa.

Bērņs иерadies Latvijā пие paziģām, radiem vai draugiет без saviет vecākiem

Pieауģušāģам no ģименес ир jāvēрģšas savas pašvаldģības бāриģитесā ar иесниеģуму par viģа иецелģанu par bērņa ārkārtas аизбидni.

Бāриģитесa vēртēsģо пиеауģуģо пиемēротģбу, kā arī носкаидрос bērņa виедокли par ārkārtas аизбиднģības нодибинāģанu, ja бēрņс var тоģо formulēt, ņемот vēрā viģа vecumu un бrieduma пакāпи.

Bērņс иерadies Latvijā kopā ar citu ukraiģуģиģиет, бет без saviет vecākiem

ģai ģименеи ир jāvēрģšas бāриģитесā ar иесниеģуму тикт иецелтai par ārkārtas аизбидni. Бāриģитесa изската иеспēģу иецелт бēрņам ārkārtas аизбидni no ģименес locekģу виедus.

Бāриģитесa виец пāррунас ar potentiālo ārkārtas аизбидni, носкаидроģот visu информāģиģу par аттיעģбām ar конкрēто бēрņu, мотивāģиģу un спēģām кģлģт par ārkārtas аизбидni. Бāриģитесa obligāti носкаидро бēрņa виедокли. vecumu un бrieduma пакāпи.

Ja Latvijā иеродas бēрņu ģрупa no Ukrainas бēрņu намa

Bērņи тиек иевиеоти aprģpes иестādēs kopā, сaģлбāģот viģу пēдēģо droģģības бaлсту – viģиет zināmus cilvēkus. Бāриģитесa par бēрņu ликумиско пāрстāви иецел бēрņu aprģpes иестādēs вадģтāģу.

Ja bērni ir izteikuši, ka nevēlas tikt šķirti un ievietoti ģimeniskā vidē, tad bāriņtiesa, ņemot vērā bērnu viedokli, var nevērtēt iespēju bērniem nodibināt ārkārtas aizbildnību.

Bāriņtiesas darbinieks pieņem vienpersonisku lēmumu divu darbdienu laikā par bērna ievietošanu bērnu aprūpes iestādē.

UA

Прийом українських біженців в Латвії

Дитина прибула до Латвії без батька або відомого йому дорослого

Дитина не прибув в групі з іншими дітьми дитячого будинку.

* Сім'я або особа, яка отримала статус прийомної сім'ї, опікуна, усиновителя або гостьової сім'ї, можуть звернутися до сирітського суду із заявою про своє призначення надзвичайним опікуном.

* Після закінчення війни діти будуть повернуті в Україну, де, відповідно до законодавства України, буде проведена оцінка становища кожної дитини і прийняті рішення про подальший догляд за дитиною. Отже, адопція даних дітей в Латвії заборонена.

Дитина приїхала в Латвію до знайомих, родичів або друзів без батьків

* Дорослий член сім'ї повинен звернутися до сирітського суду свого самоврядування із заявою про призначення його надзвичайним опікуном дитини.

* Сирітський суд оцінить придатність цих дорослих, а також з'ясує думку дитини про встановлення надзвичайної опіки, якщо дитина зможе його сформулювати, з урахуванням свого віку і ступеня зрілості.

Дитина прибула до Латвії разом з іншою українською сім'єю, але без своїх батьків

* Ця сім'я повинна звернутися до сирітського суду із заявою про призначення її надзвичайним опікуном. Сирітський суд розглядає можливість призначення дитині надзвичайного опікуна з числа членів сім'ї.

* Сирітський суд розмовляє з потенційним надзвичайним опікуном, з'ясовуючи всю інформацію про відносини з дитиною, мотивацію і здатність стати надзвичайним опікуном. Сирітський суд в обов'язковому порядку з'ясовує думку дитини, з урахуванням його віку і ступеня зрілості.

Якщо в Латвію приїжджає група дітей з дитячого будинку України

* Дітей поміщають в установу по догляду разом, зберігаючи їх останню опору безпеки-людей, яких вони знають. Сирітський суд призначає законним представником дітей керівника дитячого закладу по догляду.

Якщо діти заявили, що вони не бажають бути розлученими і поміщені в сімейне середовище, сирітський суд, з урахуванням думки дітей, може залишити без уваги можливість встановлення надзвичайної опіки над дітьми.

Співробітник сирітського суду протягом двох робочих днів приймає одноосібне рішення про приміщення дитини в дитячий заклад по догляду.

Bērns ir persona, kas nav sasniegusi 18 gadu vecumu, izņemot tās personas, kuras saskaņā ar likumu izsludinātas par pilngadīgām vai stājušās laulībā pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas.

Vecāki ir bērna dabiskie aizbildņi (likumiskie pārstāvji). Viņu pienākums ir aizstāvēt bērna tiesības un ar likumu aizsargātās intereses. Gadījumos, kad pats vecāks objektīvu un attaisnojošu iemeslu dēļ nespēj pārstāvēt bērnu, lai nodrošinātu bērna pārstāvību, vecākam ir tiesības un pienākums izdot pilnvaru. Pilnvara ir kārtojama pie notāra un var tikt izdota uz termiņu līdz 3 mēnešiem.

Visām darbībām attiecībā uz bērnu neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts vai pašvaldību institūcijas, sabiedriskās organizācijas vai citas fiziskās un juridiskās personas, kā arī tiesas un citas tiesībsargāšanas iestādes, prioritāri ir jānodrošina bērna tiesības un intereses.

Pret bērnu nedrīkst izturēties cietsirdīgi, nedrīkst viņu mocīt un fiziski sodīt, aizskart viņa cieņu un godu.

Obligāta ir no piecu gadu vecuma bērnu sagatavošana pamatizglītības ieguvei un pamatizglītības iegūšana vai pamatizglītības iegūšanas turpināšana līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai.

Vecākiem vai personai, kuras aprūpē vai uzraudzībā bērns nodots (turpmāk — persona, kura atbildīga par bērna uzraudzību), ir pienākums neatstāt bērnu līdz septiņu gadu vecumam bez pieaugušā vai vismaz 13 gadus vecas personas klātbūtnes.

Katra iedzīvotāja pienākums ir sargāt savu un citu bērnu drošību, ne vēlāk kā tajā pašā dienā ziņojot policijai, bāriņtiesai vai citai bērna tiesību aizsardzības institūcijai par nolaidību, jebkādu vardarbību un noziedzīgu nodarījumu vai administratīvu pārkāpumu pret bērnu, par viņa tiesību pārkāpumu vai citādu apdraudējumu, kā arī tad, ja personai ir aizdomas, ka bērnam ir priekšmeti, vielas vai materiāli, kas var apdraudēt paša bērna vai citu personu dzīvību vai veselību.

Bērns nedrīkst smēķēt, lietot bezdūmu tabakas izstrādājumus, glabāt tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces un to uzpildes tvertnes, kā arī glabāt un lietot alkoholiskos un enerģijas dzērienus. Bērns ir aizsargājams no smēķēšanas un alkoholisko dzērienu ietekmes. Bērns nedrīkst atrasties smēķēšanai paredzētu izstrādājumu vai ierīču dūmu un tvaika ietekmē. Bērna klātbūtnē nedrīkst smēķēt.

Bērnām, kurš nav sasniedzis 16 gadu vecumu, aizliegts atrasties nakts laikā publiskā vietā bez pilngadīgas personas, kura atbildīga par bērna uzraudzību, klātbūtnes. Par nakts laiku šā likuma izpratnē uzskatāms laiks no pulksten 22.00 līdz 6.00.

Pie administratīvās atbildības var saukt bērnu (turpmāk arī — nepilngadīgo), kurš administratīvo pārkāpumu izdarījis pēc 14 gadu vecuma sasniegšanas, bet pie kriminālatbildības — nepilngadīgo, kurš noziedzīgu nodarījumu izdarījis pēc 14 gadu vecuma sasniegšanas.

Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvā nodaļa bez maksas sniedz konsultatīvo atbalstu ģimenēm ar bērniem, bērniem ar uzvedības problēmām un saskarsmes grūtībām, bērnu likumiskajiem pārstāvjiem vai aprūpētājiem un valsts un pašvaldību speciālistiem darbam ar ģimenēm ar bērniem.

Konsultatīvais atbalsts ietver atbalsta programmas izstrādi bērniem ar uzvedības problēmām un rekomendāciju sagatavošana atbalsta sniedzējiem – bērna likumiskajiem pārstāvjiem (vecākiem, aprūpētājiem) un speciālistiem (izglītības iestāžu pedagogiem, atbalsta speciālistiem, sociālajiem darbiniekiem u.c.), ko veic multidisciplināra speciālistu komanda: sociālais darbinieks, klīniskais psihologs, psihiatrs, speciālais pedagogs, ģimenes psihoterapeits un atkarību profilakses speciālists.

Lai pieteiktos pakalpojumam nepieciešams sazināties ar Konsultatīvās nodaļas vadītāju Ingu Gulbi, zvanot pa tālr. 26808563, vai rakstot uz e-pasta adresi inga.gulbe@bti.gov.lv.

Дитиною є особа, яка не досягла 18-річного віку, за винятком осіб, офіційно визнаних повнолітніми або вступили в шлюб до досягнення 18-річного віку.

Права та інтереси дитини повинні враховуватися в першу чергу у всіх діях щодо дитини, незалежно від того, чи вживаються вони державними або місцевими установами самоврядування або іншими фізичними та юридичними особами, а також судами та іншими правоохоронними органами.

До дитини не можна ставитися з жорстокістю, не можна його мучити і піддавати фізичним покаранням, ображати його гідність і честь.

Є обов'язковою підготовка дітей у віці від п'яти років до отримання основної освіти та отримання або продовження отримання основної освіти до досягнення дитиною 18-річного віку.

Батьки або особа, під опіку чи нагляд якої передано дитину (далі-особу, відповідальну за нагляд за дитиною), зобов'язані не залишати дитину віком до семи років без присутності дорослого або особи, що здійснює догляд за дитиною, яка досягла як мінімум 13 років.

Обов'язком кожного жителя є захищати безпеку своїх та інших дітей, не пізніше ніж в той же день повідомити в поліцію, сирітський суд або іншу установу захисту дітей про недбалість, будь-якому насильстві і злочинному діянні або адміністративне правопорушення щодо дитини, порушення його прав або іншу загрозу, а також якщо особа підозрює про наявність у дитини предметів, речовин або матеріалів, які можуть становити небезпеку для життя або здоров'я дитини або інших осіб.

Діти не повинні палити, вживати бездимні тютюнові вироби, зберігати тютюнові вироби, продукти для куріння рослинного походження, електронні пристрої для куріння та їх заправні контейнери, а також зберігати і вживати алкогольні та енергетичні напої. Дитина повинна бути захищена від впливу куріння і алкоголю. Дитина не повинна піддаватися впливу диму і парів курильних виробів або пристроїв. Не можна курити в присутності дитини.

Діти віком до 16 років чи не дозволяється перебувати в громадському місці в нічний час без присутності дорослого, відповідального за нагляд за дитиною. Нічним часом в понятті цього закону вважається час з 22.00 до 6.00 годин.

До адміністративної відповідальності можна притягнути дитину (далі-неповнолітню), яка адміністративне правопорушення вчинила після досягнення 14 років, а до кримінальної відповідальності-неповнолітнього, який злочинне діяння вчинив після досягнення віку 14 років

Консультативний відділ Державної інспекції по захисту прав дітей надає безкоштовну консультативну підтримку сім'ям з дітьми, дітям з поведінковими проблемами і труднощами в спілкуванні, законним представникам або особам, які доглядають за дітьми, а також державним фахівцям і фахівцям самоврядування для роботи з сім'ями з дітьми.

Консультативна підтримка включає в себе розробку Програми підтримки для дітей з поведінковими проблемами і підготовку рекомендацій для осіб, що надають підтримку – законних представників дитини (батьків, осіб, які доглядають за дитиною) і фахівців (педагогів освітніх установ, фахівців з питання підтримки, соціальних працівників і т. д.), яку здійснює мультидисциплінарна команда фахівців: соціальний працівник, клінічний психолог, психіатр, спеціальний педагог, сімейний психотерапевт і фахівець з профілактики залежностей.

Для подачі заявки на послугу необхідно звернутися до керівника Консультативного відділу Інге Гулбе за телефоном 26808563, або написавши на адресу електронної пошти inga.gulbe@bti.gov.lv.

 [Pabalsti un atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem ar bērniem](#)

Pabalstus ģimenēm ar bērniem piešķir tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri kopā ar bērniem uzturas Latvijā.

Bērna piedzimšanas pabalsts

Bērna piedzimšanas pabalsts ir vienreiz izmaksājams pabalsts, kuru var saņemt viens no vecākiem par katru dzimušo bērnu. Pabalsta apmērs ir 421,17 eiro.

Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tiesības saņemt bērna piedzimšanas pabalstu, ja bērns ir piedzimis Latvijā pēc 2022. gada 24. februāra.

Pabalstu noteiktās situācijās piešķir arī tad, ja bērnam iecelts ārkārtas aizbildnis. Tādā gadījumā pabalstu piešķir, ja ārkārtas aizbildnība ir nodibināta līdz dienai, kad bērns sasniedz viena gada vecumu un pabalsts jau nav izmaksāts citai personai.

Bērna kopšanas pabalsts

Piešķir vienam no bērna vecākiem:

par bērnu vecumā līdz pusotram gadam - 171 eiro mēnesī;

par bērnu vecumā no pusotra gada līdz 2 gadiem - 42,69 eiro mēnesī.

Ja ģimenē ir piedzimuši dvīņi vai trīņi, tad papildus bērna kopšanas pabalsta pamatapmēram par katra nākamā bērna kopšanu piešķir piemaksu:

vecākam, kurš kopj dvīņus vai vairākus vienās dzemdībās dzimušus bērnus vecumā līdz pusotram gadam – 171 eiro mēnesī par katru nākamo bērnu;

vecākam, kurš kopj dvīņus vai vairākus vienās dzemdībās dzimušus bērnus vecumā no pusotra gada līdz 2 gadiem – 42,69 eiro mēnesī par katru nākamo bērnu.

Bērna kopšanas pabalstu par bērnu, kurš piedzimis Latvijā un kuram pabalsta pieprasīšanas brīdī vēl nav izsniegta Ukrainas civiliedzīvotāja ilgtermiņa vīza vai uzturēšanās atļauja, izmaksā pabalsta pieprasītāja ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā, sākot ar bērna piedzimšanas dienu.

Ģimenes valsts pabalsts

Piešķir vienam no bērna vecākiem:

par vienu bērnu – 25 eiro mēnesī;

par diviem bērniem – 100 eiro (50 eiro par katru bērnu) mēnesī;

par trīs bērniem – 225 eiro (75 eiro par katru bērnu) mēnesī;

par četriem un vairāk bērniem – 100 eiro mēnesī par katru bērnu.

Pabalstu piešķir par katru ģimenē audzināmo bērnu no viena gada vecuma sasniegšanas dienas līdz 16 gadu vecumam. Ja bērns pēc 16 gadu vecuma sasniegšanas turpina mācīties vispārējās vai profesionālās izglītības iestādē, pabalstu turpina izmaksāt līdz 20 gadu vecuma sasniegšanai, ja jauniešis nav stājies laulībā.

Ukrainas civiliedzīvotājiem bērna kopšanas pabalstu un ģimenes valsts pabalstu piešķir unizmaksā par periodu, par kādu izsniegts uzturēšanās dokuments Latvijā - ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja, bet ne agrāk kā sākot ar 2022. gada 5. martu.

! Bērna kopšanas pabalsta un ģimenes valsts pabalsta izmaksu pārtrauc, ja pabalsta saņēmējs vai bērns, par kuru piešķirts pabalsts, izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī.

! Ja otrs bērna vecāks strādā vai uzturas citā ES vai EEZ valstīs, tiek piemēroti Regulas 883/04 noteikumi.

! Lai saņemtu valsts sociālos pabalstus, jāiesniedz iesniegums Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā.

Atbalsts ar celiakiju slimiem bērniem

Piešķir, pamatojoties uz ģimenes ārsta vai gastroenterologa izsniegtu izziņu - 106,72 eiro mēnesī.

UA

 [Допомога та підтримка цивільним жителям України з дітьми](#)

Державна соціальна допомога для громадянських жителів України з дітьми

Допомога для сімей з дітьми надається тим громадянським жителям України, які знаходяться в Латвії зі своїми дітьми.

Допомога по народженню дитини

Допомога при народженні дитини – це одноразова допомога, яку може отримувати один з батьків на кожную народжену дитину. Розмір допомоги становить 421,17 евро.

Громадянські жителі України мають право на отримання допомоги при народженні дитини, якщо дитина народилася в Латвії після 24 лютого 2022 року.

Допомога також присвоюється в певних ситуаціях, якщо дитині призначений надзвичайний опікун. У цьому випадку допомога присвоюється, якщо надзвичайна опіка встановлена до досягнення дитиною віку одного року і допомога ще не виплачена іншій особі.

Допомога по догляду за дитиною

Присвоюється одному з батьків дитини:

* на дитину віком до півтора років-171 евро на місяць;

* на дитину віком від півтора до 2 років-42,69 евро на місяць.

Якщо в сім'ї народилися двійнята або трійнята, то додатково до основного розміру допомоги по догляду за дитиною призначається доплата по догляду за кожною наступною дитиною:

* для одного з батьків, який доглядає за двійнятами або народженими одночасно кількома дітьми до півтора років - 171 евро на місяць за кожную наступну дитину;

* для одного з батьків, який доглядає за близнюками за двійнятами або народженими одночасно кількома дітьми у віці від півтора до 2 років-42,69 евро на місяць за кожную наступну дитину.

Допомога по догляду за дитиною, яка народилася в Латвії і якій на момент звернення за допомогою ще не видана

довгострокова віза або посвідка на проживання цивільного жителя України, виплачується протягом терміну дії довгострокової візи або посвідки на проживання заявника на отримання допомоги, починаючи з дня народження дитини.

Державна сімейна допомога

Присвоюється одному з батьків дитини:

- * на одну дитину-25 євро на місяць;
- * на двох дітей-100 євро (по 50 євро на кожну дитину) на місяць;
- * на трьох дітей-225 євро (75 євро на кожну дитину) на місяць;
- * для чотирьох і більше дітей - 100 євро на місяць на кожну дитину.

Допомога присвоюється на кожну дитину, яка виховується в сім'ї, у віці від одного року до 16 років. Якщо дитина продовжує отримувати загальну або професійну освіту після 16 років, допомога продовжує виплачуватися до 20 років, за винятком випадків, коли молода людина вступила в шлюб.

Громадянським жителям України допомога по догляду за дитиною та сімейна державна допомога присвоюється і виплачується за період, на який оформлений документ про перебування в Латвії – довгострокова віза або посвідка на проживання на певний термін, але не раніше, ніж починаючи з 5 березня 2022 року.

! Виплата допомоги по догляду за дитиною та сімейної державної допомоги припиняється, якщо одержувач допомоги або дитина, якій присвоєно допомогу, виїжджає з Латвійської Республіки на постійне проживання за кордон.

! Якщо інший з батьків дитини працює або проживає в іншій країні ЄС або ЄЕЗ, застосовуються положення Регламенту 883/04.

! Для отримання державної соціальної допомоги необхідно подати заяву в Державну агентуру соціального страхування.

Допомога дітям із захворюванням на целиакію

Присвоюється на підставі довідки, виданої сімейним лікарем або гастроентерологом, - 106,72 євро на місяць.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts vecuma gadījumā/ Державна допомога соціального забезпечення по старості

Tiesības uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu vecuma gadījumā ir Ukrainas civiliedzīvotājam, kurš:

Latvijā ir uzturējies trīs mēnešus kopš ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas dienas, sasniedzis likumā “Par valsts pensijām” noteikto pensionēšanās vecumu (2023. gadā - 64 gadi 6 mēneši), bet nav tiesību uz vecuma pensiju Latvijā.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts vecuma gadījumā ir mēnesī izmaksājams pabalsts un tā apmērs ir 125 euro mēnesī.

Ja persona saņem citas valsts pensiju, kas nerasniedz valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru, minēto pabalstu samazina par summu, kas atbilst citas valsts piešķirtās pensijas apmēram.

Ja citas valsts pensija ir vienāda ar valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēru vai to pārsniedz, valsts sociālā apdrošināšanas pabalstu neizmaksā.

Lai saņemtu valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu vecuma gadījumā, Ukrainas civiliedzīvotājam jāiesniedz iesniegums Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA).

Ukrainas civiliedzīvotājam sākotnēji šo pabalstu izmaksā avansa maksājumā līdz laikam, kad VSAA saskaņā ar *Latvijas Republikas un Ukrainas līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā* saņem no Ukrainas kompetentās institūcijas informāciju par Ukrainā piešķirto un saņemto pensiju un tās apmēru.

Pabalstu izmaksā ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā.

Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta izmaksu pārtrauc, ja tā saņēmējs izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi citā valstī.

UA

Право на державну допомогу соціального забезпечення по старості має цивільний житель України, який:

перебував у Латвії протягом трьох місяців з дня видачі довгострокової візи або посвідки на проживання, досяг пенсійного віку, встановленого законом "Про державні пенсії" (у 2023 році – 64 роки 6 місяці), але не має права на отримання пенсії по старості в Латвії.

Державна допомога соціального забезпечення по старості, це допомога, що виплачується раз на місяць і його розмір становить 125 євро.

Якщо особа отримує пенсію іншої держави, яка не досягає розміру державної допомоги із соціального забезпечення, зазначена допомога зменшується на суму, що відповідає розміру пенсії, призначеної іншою державою.

Якщо пенсія іншої держави дорівнює або перевищує розмір державної допомоги по соціальному забезпеченню, Допомога по державному соціальному забезпеченню не виплачується.

Для отримання державної допомоги соціального забезпечення по старості цивільний житель України повинен подати заяву в Державне агентство соціального страхування (ДАСС).

Ця допомога спочатку виплачується цивільним жителям України у вигляді авансу до отримання інформації ДАСС від компетентного органу України про призначену та одержувану в Україні пенсію та її розмір, відповідно до Договору між Латвійською Республікою та Україною про співробітництво у сфері соціальної безпеки.

Допомога виплачується протягом терміну дії довгострокової візи або посвідки на проживання.

Виплата державної допомоги соціального забезпечення припиняється, якщо одержувач виїжджає з Латвійської Республіки на постійне місце проживання в іншу державу.

Ja Ukrainas civiliedzīvotājs, dzīvojot Ukrainā, saņēma Latvijas pensiju, tad, ierodoties Latvijā un uzturoties Latvijā ar ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju, personai ar iesniegumu jāvērstas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA), lai Latvijā piešķirto pensiju saņemtu uz savu kontu Latvijas kredītiestādē.

Ja Ukrainas civiliedzīvotājs, dzīvojot Ukrainā, saņēma Ukrainas pensiju, tad, ierodoties Latvijā un uzturoties Latvijā ar ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju, personai ir izvēle Ukrainā piešķirto pensiju:

saņemt kārtībā, kādā tā tika izmaksāta līdz šim,

vai arī

ar iesniegumu vērsties VSAA, lai saskaņā ar *Latvijas Republikas un Ukrainas līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā (Ukrainas līgums)* Ukrainas pensiju saņemtu ar *VSAA starpniecību uz savu kontu Latvijas kredītiestādē*.

Saskaņā ar Ukrainas līgumu pensijas tiek izmaksātas reizi ceturksnī.

UA

Якщо цивільний житель України, проживаючи в Україні, отримував пенсію Латвії, то при явці в Латвію і знаходженні в Латвії з довгостроковою візою або видом на проживання, особа із заявою повинна звернутися в Державне агентство соціального страхування (ДАСС), щоб пенсію, присвоєну в Латвії отримувати на свій розрахунковий рахунок в кредитній установі Латвії.

Якщо цивільний житель України, проживаючи в Україні, отримував пенсію України, то при явці в Латвію і знаходженні в Латвії з довгостроковою візою або видом на проживання, у особи є вибір пенсію, присвоєну в Україні:

отримувати в порядку, в якому вона виплачувалася до цього,

або

із заявою звернутися в ДААС, щоб згідно *договором між Латвійською Республікою та Україною про співробітництво у сфері соціальної безпеки (Договір України)* отримувати пенсію України за допомогою ДААС на свій розрахунковий рахунок в кредитній установі Латвії.

Згідно з Договором України, пенсії виплачуються раз на чверть

Tehniskie palīgīdzekļi

 [Tehniskie palīgīdzekļi](#)

Dokumenti, kas nepieciešami, lai persona ar funkcionāliem redzes traucējumiem saņemtu palīgīdzekļus.

ārstējošā ārsta atzinums (MK. noteikumu Nr.265 pielikums "Atzinums tehniskā palīgīdzekļa saņemšanai");
iesniegums brīvā formā, norādot personas datus vai izmantojot veidlapu, kas pieejama www.lnbiedriba.lv;

personu apliecinošs dokuments ar apstiprinājumu par personas atbilstību Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma pirmajā pantā minētas personas statusam (piemēram ilgtermiņa vīza, uzturēšanās atļauja u.c.)

pārstāvības apliecinošs dokuments, ja palīg līdzeklis nepieciešams nepilngadīgajam.

Dokumentus var iesniegt jebkurā no Latvijas Neredzīgo biedrības teritoriālajām organizācijām.

Saziņai: tiflotehnika@lnbiedriba.lv

[+371 29195034](tel:+37129195034)

<https://lnbiedriba.lv/lv/pakalpojumi/tiflotehnika/>

Kādiem tehniskajiem palīg līdzekļiem var pieteikties?

Asins spiediena mērītājs ar runas funkciju

Glikometrs ar runas funkciju (lai saņemtu, nepieciešams endokrinologa atzinums, kurā norādīts, ka personai ir cukura diabēts)

Ķermeņa termometrs ar runas funkciju

Ķermeņa svāri ar runas funkciju

Pārtikas svāri ar runas funkciju

Šķidrums līmeņa noteicējs

Šos tehnisko palīg līdzekļu nevar saņemt, ja atrodas pilnā valsts apgādē

Taktilais baltais spieķis (salokāms/ nesalokāms)

Lupa ar gaismu vai bez

Elektroniski palielinošs palīg līdzeklis

Acu protēzes

Gaismas absorbcijas filtri

Braila raksta rāmis

Braila rakstāmmašīna

Taktils datora displejs (lai saņemtu, nepieciešams iesniegt biedrības sociālā darbinieka apliecinājumu par taktila datora displeja lietošanas prasmi)

Atskaņotājs

Diktafons (lai saņemtu, nepieciešama izziņa no darba vietas vai mācību iestādes, kura apliecina, ka persona strādā vai mācās)

Rakstu zīmju lasīšanas aparāts (lai saņemtu, nepieciešama izziņa no darba vietas vai mācību iestādes, kura apliecina, ka persona strādā vai mācās)

Laikrādis rokas vai galda ar runas funkciju vai braila

Datorprogramma tekstu palielinoša vai nolasoša (LV)

Programma mobilajam tālrunim (LV) (Android) vai mobilā tīkla telefons (LV)

Pildspalva ar runas funkciju

Skaņas ierakstīšanas un atskaņošanas ierīce (Daisy)

Datora displejs ar skaņu (LV)

Termometrs klimatisko apstākļu mērīšanai ar runas funkciju

Krāsu noteicējs ar runas funkciju

Brilles (teleskopiskās vai binokulārās)

Teleskops (monokulārs)

Tehnisko palīgīdzekļu katalogu iespējams apskatīt: <https://Inbiedriba.lv/lv/pakalpojumi/tiflotehnika/>

Latvijas Neredzīgo biedrības teritoriālās organizācijas:

Balvi

Brīvības iela 47, LV-4501

Tālr. 28342834

E-pasts: balvi_inb@inbox.lv

Jelgava

O. Kalpaka iela 16, LV-3001

Tālr. 63023165, 29224867

E-pasts: jelgava_to@inbox.lv

Rīga

Braila iela 3, 2. stāvs, LV-1024

Tālr. 67277344, 29474225

E-pasts: Inbrpo@inbox.lv

Jēkabpils

Brīvības iela 126, LV-5201

Tālr. 20003365

E-pasts: Inb_jekabpils@inbox.lv

Cēsis

Kr. Valdemāra iela 13, LV-4101

Tālr. 64122761, 26108901

E-pasts: Inbvidzeme@inbox.lv

Jūrmala

Kapteiņa Zolta iela 121, Kauguri, LV-2016

Tālr. 20703083

E-pasts: jurmallas_to@inbox.lv

Strazdumuiža

Braila iela 5, Rīga, LV-1024

Tālr. 67532542

E-pasts: strazdumuizasto@inbox.lv

Rēzekne

Bukmuižas iela 20, LV-4601

Tālr. 64622167, 22042418

E-pasts: Inb_rezekne@inbox.lv

Ventspils

Baldones iela 16, LV-3601
Tālrunis: 63622519
E-pasts: ventspils_lnb@inbox.lv

Liepāja
Ganību iela 197/205, LV-3407
Tālrunis: 63431535
E-pasts: info@redzigaismu.lv

Sociālā rehabilitācija

Dokumenti, kas nepieciešami, lai persona ar funkcionāliem redzes traucējumiem saņemtu sociālo rehabilitāciju:

personu apliecinošs dokuments ar apstiprinājumu par personas atbilstību Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma pirmajā pantā minētas personas statusam;

pārstāvības tiesības apliecinošs dokuments, ja iesniegumu raksta bērna vecāks vai aizbildnis

ārstējošā ārsta atzinums, kas apliecina personas funkcionālo traucējuma veidu (redze) un ir nepieciešams sociālās rehabilitācijas pakalpojums, vai VDEĀVK izziņa (vai lēmums), ka personai ir redzes invaliditāte;

iesniegums pakalpojuma saņemšanai, kuru var aizpildīt uz vietas LNB RC Rīgā vai jebkurā no pārējām RC filiālēm.

Saziņai: lnbrc@lnbrc.lv
[+371 67532324](tel:+37167532324), 20026501

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālās rehabilitācijas pakalpojums ilgst pirmreizējiem klientiem līdz 378 stundām (jebkurā filiālē) vai 63 diennaktīm (tikai Rīgā vai Liepājā).

gatavot ēst;

droši pārvietoties telpās un uz ielas;

riņķoties ar naudaszīmēm, iepirkties;

uzturēt kārtībā savu apģērbu, dzīvesvietu;

strādāt ar datoru un mobilo tālruni, izmantojot „runājošās” un attēlu;

palielinošās programmas;

realizēt savas radošās spējas, veidojot dažādus darinājumus pašu rokām – pārļot, pīt grozus, tapot, filcēt;

lasīt un rakstīt punktrakstā (Braila rakstā);

izmantot dažādus tehniskos palīg līdzekļus.

Rehabilitācijas centrā arī iespējams:

sportot trenāžieru zālē;

saņemt psihologa, sociālā darbinieka un citu speciālistu konsultācijas.

Rehabilitācijas centra filiāles:

Rīgas filiāle

Braila iela 10, Rīga, LV-1024

Tālr. 67532324, 20026501

E-pasts: lnbrc@lnbrc.lv

Jelgavas filiāle

Pulkveža O. Kalpaka iela 16-302, Jelgava, LV-3001

Tālr. 63023165

E-pasts: ilze.makarova@lnbrc.lv

Jūrmalas filiāle

Kapteiņa Zolta iela 121, Jūrmala, LV-2016

Tālr. 20030543

E-pasts: iveta.vilka@lnbrc.lv

Liepājas filiāle

Ganību iela 197/205, Liepāja, LV-3407

Tālr. 63431535

E-pasts: maris.ceirulis@lnbrc.lv

Rēzeknes filiāle

Bukmuižas iela 20, Rēzekne, LV-4600

Tālr. 64622167

E-pasts: valentina.lansberga@lnbrc.lv

Ventspils filiāle

Baldones iela 16, Ventspils, LV-3601

Tālr. 63622519

E-pasts: zinta.enina@lnbrc.lv

Balvu filiāle

Brīvības iela 47-49, Balvi, LV-4501

Tālr. 64521682

E-pasts: gunta.zepa@lnbrc.lv

Cēsu filiāle

Kr. Valdemāra iela 11, Cēsis, LV-4101

Tālr. 64122761

E-pasts: zaiga.liepina@lnbrc.lv

Daugavpils filiāle

Čiekuru iela 5-2b, Daugavpils, LV-5413

Tālr. 65439049, 20029325

E-pasts: elita.haritonova@lnbrc.lv

UA

Допоміжні технічні засоби

Документи, необхідні особі з функціональними порушеннями зору для отримання допоміжних засобів.

висновок лікаря (додаток до Правил Кабінету Міністрів № 265 "висновок на отримання допоміжного технічного засобу");

заява у вільній формі із зазначенням особистих даних або з використанням форми, доступної на www.lnbiedriba.lv;

документ, що засвідчує особу, що підтверджує відповідність особи статусу особи, зазначеній у статті 1 Закону про підтримку цивільних жителів України (наприклад, довгострокова віза, посвідка на проживання тощо)

документ, що засвідчує представництво, якщо допоміжний засіб необхідно неповнолітньому.

Документи можна подати в будь-яку з територіальних організацій Латвійського товариства сліпих.

Контакт: tiflotehnika@lnbiedriba.lv

+ 371 29195034

<https://lnbiedriba.lv/lv/pakalpojumi/tiflotehnika/>

На які технічні засоби можна подати заявку?

Апарат для вимірювання артеріального тиску з голосовою функцією

Глюкометр з голосовою функцією (для отримання необхідно висновок ендокринолога, в якому зазначено що у особи цукровий діабет)

Термометр для тіла з голосовою функцією

Ваги для тіла з голосовою функцією

Ваги для харчових продуктів з голосовою функцією

Визначник рівня рідини

Ці технічні засоби недоступні, якщо особа перебуває на повному державному забезпеченні

Тактильна Біла тростина (складна/нескладна)

Лупа з підсвічуванням або без неї

Електронне збільшувальне допоміжний засіб

Очні протези

Світлопоглинаючі фільтри

Рамка зі шрифтом Брайля

Друкарська машинка Брайля

Тактильний дисплей комп'ютера (для його отримання необхідно надати довідку від соціального працівника товариства про вміння використовувати тактильний дисплей комп'ютера)

Програвач

Диктофон (для отримання потрібна довідка з місця роботи або навчального закладу, що підтверджує, що людина працює або навчається)

Апарат по зчитуванню символів (для отримання необхідна довідка з місця роботи або навчального закладу, що підтверджує, що людина працює або навчається)

Наручний або настільний годинник з голосовою функцією або шрифтом Брайля

Комп'ютерна програма для збільшення або читання тексту (LV)

Програма для мобільного телефону (LV) (Android) або телефон мобільної мережі (LV)

Ручка з голосовою функцією

Пристрій запису і відтворення звуку (Daisy)

Дисплей комп'ютера зі звуком (LV)

Термометр для вимірювання кліматичних умов з голосовою функцією

Визначник кольору з голосовою функцією

Окуляри (Телескопічні або бінокулярні)

Телескоп (монокулярний)

Каталог технічних засобів можна подивитися на: <https://lnbiedriba.lv/lv/pakalpojumi/tiflotehnika/>

Територіальні організації Латвійського товариства сліпих:

Balvi

Brīvības iela 47, LV-4501

Тел. 28342834

Е-пошта: balvi_lnb@inbox.lv

Jelgava

O. Kalpaka iela 16, LV-3001

Тел. 63023165, 29224867

Е-пошта: jelgava_to@inbox.lv

Rīga

Braila iela 3, 2. stāvs, LV-1024

Тел. 67277344, 29474225

Е-пошта: lnbrpo@inbox.lv

Jēkabpils

Brīvības iela 126, LV-5201

Тел. 20003365

Е-пошта: lnb_jekabpils@inbox.lv

Cēsis

Kr. Valdemāra iela 13, LV-4101

Тел. 64122761, 26108901

Е-пастs: lnbvidzeme@inbox.lv

Jūrmala

Kapteiņa Zolta iela 121, Kauguri, LV-2016

Тел. 20703083

Е-пошта: jurmallas_to@inbox.lv

Strazdumuiža

Braila iela 5, Rīga, LV-1024

Тел. 67532542

Е-пошта: strazdumuizasto@inbox.lv

Rēzekne

Bukmuižas iela 20, LV-4601

Тālр. 64622167, 22042418

Е-пошта: lnb_rezekne@inbox.lv

Ventspils

Baldones iela 16, LV-3601

Тел. 63622519

Е-пошта: ventspils_lnb@inbox.lv

Liepāja

Ganību iela 197/205, LV-3407

Тел. 63431535

Е-пошта: info@redzigaismu.lv

Соціальна реабілітація

Документи, необхідні особі з функціональним порушенням зору для проходження соціальної реабілітації:

документ, що засвідчує особу, що підтверджує відповідність особи статусу особи, зазначеній у статті першій Закону про підтримку цивільних жителів України;

документ, що підтверджує право представництва, якщо заяву пише будь-хто з батьків або опікун дитини

висновок лікаря, що підтверджує вид функціонального порушення (зору) і є необхідність в наданні послуги соціальної реабілітації, або довідка (або рішення) ДВКЕЗТ про те, що особа має інвалідність по зору;

заява на отримання послуги, яку можна заповнити на місці в Центрі реабілітації Латвійського товариства сліпих в Ризі або в будь-якому іншому відділенні Центру реабілітації.

Контакт: lnbrc@lnbrc.lv; [+371 67532324](tel:+37167532324), 20026501

Послуги соціальної реабілітації

Послуга соціальної реабілітації для нових клієнтів триває до 378 годин (в будь-якій філії) або 63 доби (тільки в Ризі або Лієпаї).

готувати їжу;

безпечно пересуватися в приміщенні і на вулиці;

розпоряджатися банкнотами, робити покупки;

утримувати в порядку свій одяг і місце проживання;

працювати з комп'ютером і мобільним телефоном з використанням "голосових" і картинок збільшують програм;

реалізувати свої творчі здібності, створюючи своїми руками різні творіння – бісероплетіння, плетіння кошиків, ліплення, валяння;

читати і писати шрифтом Брайля;

використовувати різні допоміжні технічні засоби.

Також реабілітаційний центр пропонує:

займатися спортом в тренажерному залі;

отримати консультації психолога, соціального працівника та інших фахівців.

Філії реабілітаційного центру:

Рігас филиале

Braila iela 10, Rīga, LV-1024

Тел. 67532324, 20026501

Е-пошта: lnbrc@lnbrc.lv

Jelgavas filiāle

Pulkveža O. Kalpaka iela 16-302, Jelgava, LV-3001

Тел. 63023165

Е-пошта: ilze.makarova@lnbrc.lv

Jūrmalas filiāle

Karpeiņa Zolta iela 121, Jūrmala, LV-2016

Тел. 20030543

Е-пошта: jveta.vilka@lnbrc.lv

Liepājas filiāle

Ganību iela 197/205, Liepāja, LV-3407

Тел. 63431535

Е-пошта: maris.ceirulis@lnbrc.lv

Rēzeknes filiāle

Bukmuižas iela 20, Rēzekne, LV-4600

Тел. 64622167

Е-пошта: valentina.lansberga@lnbrc.lv

Ventspils filiāle

Baldones iela 16, Ventspils, LV-3601

Тел. 63622519

Е-пошта: zinta.enina@lnbrc.lv

Balvu filiāle

Brīvības iela 47-49, Balvi, LV-4501

Тел. 64521682

Е-пастs: gunta.zepa@lnbrc.lv

Cēsu filiāle

Kr. Valdemāra iela 11, Cēsis, LV-4101

Тел. 64122761

Е-пошта: zaiga.liepina@lnbrc.lv

Daugavpils filiāle

Čiekuru iela 5-2b, Daugavpils, LV-5413

Тел. 65439049, 20029325

Е-пошта: elita.haritonova@lnbrc.lv

Pieejami šādi Latvijas valsts apmaksāti pakalpojumi, kurus nodrošina Latvijas Nedzirdīgo savienība (LNS):

Zīmju valodas tulka pakalpojumi saskarsmē ar citām fiziskām un juridiskām personām līdz 120 stundām gadā.

Saņemot pakalpojumu, persona uzrāda personu apliecinošu dokumentu ar apstiprinājumu par personas atbilstību Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma pirmajā pantā minētas personas statusam.

Pakalpojumu var pieteikt, sazinoties ar LNS Rehabilitācijas centru:

tālr. +371 26184246 (WhatsApp, SMS)

e-pasts: help@lns.lv

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi (latviešu zīmju valodas apguve, radošās pašizteiksmes iemaņu apguve un pilnveide, psihologa konsultācijas, palīdzība un atbalsts sociālo problēmu risināšanā)

Lai saņemtu tehnisko palīglīdzekli, LNS:

jāiesniedz iesniegums;

jāuzrāda personu apliecinošu dokumentu ar apstiprinājumu par personas atbilstību Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma pirmajā pantā minētas personas statusam (piemēram, ilgtermiņa vīza, uzturēšanās atļauja u.c.)

Papildu informācija, sazinoties ar sociālajiem darbiniekiem:

Zīmju valodā (WhatsApp, FaceTime, Telegram Messenger) [+371 26869512](tel:+37126869512)

Balss zvans/ SMS [+371 26446614](tel:+37126446614)

Tehniskie palīglīdzekļi (dzirdes aparāti, laikrāži ar vibrāciju un/vai gaismas signālu, digitālās vizuālās saziņas ierīces, signalizēšanas ierīces ar vibrāciju un/vai gaismas signālu bērnu un kopjamu personu uzraudzībai un citi), ja dzirdes zudums labāk dzirdošajā ausī ir vismaz 55 dB, bērniem – vismaz 15 dB.

Lai saņemtu tehnisko palīglīdzekli, LNS jāiesniedz:

iesniegums;

ārstējošā ārsta atzinums tehniskā palīglīdzekļa saņemšanai;

jāuzrāda personu apliecinošs dokuments ar apstiprinājumu par personas atbilstību Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma pirmajā pantā minētas personas statusam (piemēram, ilgtermiņa vīza, uzturēšanās atļauja u.c.)

Papildu informācija, sazinoties LNS sekretāri – tālr./SMS: [+371 26278525](tel:+37126278525); e-pasts: lns@lns.lv

Surdocentra izpilddirektoru: tālr./SMS: [+371 29643789](tel:+37129643789); [+371 29196805](tel:+37129196805); e-pasts: surdocentrs@surdocentrs.lv

UA

Для людей з порушеннями слуху

Доступні наступні послуги, оплачувані Латвійською державою і надаються Латвійським союзом глухих (LNS):

* Послуги сурдоперекладача в спілкуванні з іншими фізичними та юридичними особами до 120 годин на рік.

При отриманні послуги, особа повинна пред'явити документ, що засвідчує особу з підтвердженням відповідності

особи статусу особи, зазначеній у статті першій Закону про підтримку цивільних жителів України.

Заявку на послугу можна подати, шляхом звернення в реабілітаційний центр Латвійського Союзу глухих:

телефон [+371 26184246](tel:+37126184246) (WhatsApp, SMS)

електронна пошта: help@lns.lv

* Послуги соціальної реабілітації (освоєння латиської жестової мови, придбання та вдосконалення навичок творчого самовираження, консультації психолога, допомога та підтримка у вирішенні соціальних проблем)

Для отримання технічної допомоги необхідно в Латвійський союз глухих:

* подавати заяву;

* пред'явити документ, що засвідчує особу з підтвердженням відповідності особи статусу особи, зазначеній у статті першій Закону про підтримку цивільних жителів України (наприклад, довгострокова віза, посвідка на проживання тощо);

Додаткова інформація при зверненні до соціальних працівників:

Мовою жестів (WhatsApp, FaceTime, Telegram Messenger) [+371 26869512](tel:+37126869512)

Голосовий дзвінок / SMS [+371 26446614](tel:+37126446614)

* Технічні засоби (слухові апарати, годинник з вібрацією і/або світловим сигналом, цифрові пристрої візуального зв'язку, Сигналізатори з вібрацією і / або світловим сигналом для спостереження за дітьми та особами, яким необхідний догляд, та інші) якщо втрата слуху в краще чує вусі становить не менше 55 дБ, для дітей – не менше 15 дБ.

Для отримання технічного засобу, в Латвійський союз глухих необхідно надати:

• заява;

* висновок лікаря на отримання технічного засобу;

* пред'явити документ, що засвідчує особу з підтвердженням відповідності особи статусу особи, зазначеній у статті першій Закону про підтримку цивільних жителів України (наприклад, довгострокова віза, посвідка на проживання тощо);

Додаткова інформація у секретаря Латвійського Союзу глухих-телефон / SMS: [+371 26278525](tel:+37126278525); електронна пошта: lns@lns.lv

Виконавчий директор Сурдоцентру: телефон/SMS: [+371 29643789](tel:+37129643789); [+371 29196805](tel:+37129196805); електронна пошта: surdocentrs@surdocentrs.lv

Par tehnisko palīgīdzekļu piešķiršanu/ Про надання технічних засобів ГООО Національним реабілітаційним центром "Vaivari"

"NRC Vaivari" Vaivaru Tehnisko palīgīdzekļu centrs (turpmāk – VTPC) nodrošina Ukrainas civiliedzīvotājus ar tehniskajiem palīgīdzekļiem, kuri iekļauti Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumam Nr. 878 „Tehnisko palīgīdzekļu

noteikumi" 2. pielikumā "Tehniskie palīglīdzekļi".

Lai saņemtu tehnisko palīglīdzekļu pakalpojumu (tehnisko palīglīdzekli), VTPC jāiesniedz:

ārsta izrakstīts atzinums tehniskā palīglīdzekļa saņemšanai (oriģināls)(atzinuma veidlapa noteikta Ministru kabineta 2006. gada 4. aprīļa noteikumu Nr. 265 „Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība” 89. pielikumā);
personu apliecinoša dokumenta kopija.

Ārstam atzinumā tehniskā palīglīdzekļa saņemšanai jānorāda personas, kurai nepieciešams tehniskais palīglīdzeklis, t.sk. bērna, vārds, uzvārds, funkcionēšanas traucējumu apraksts un rekomendācijas.

Ieteicamais tehniskā palīglīdzekļa veids atzinumā ārstam jānorāda atbilstoši minēto MK noteikumu 2. pielikumam "Tehniskie palīglīdzekļi".

Atzinumam ir jābūt datētam, parakstītam un ar ārstējošā ārsta personīgo spiedogu.

Ārsta atzinumā papildus jānorāda arī personas vai tās pārstāvja kontaktinformāciju - adrese un tālruna numurs, lai VTPC varētu sazināties.

Lai apliecinātu personas statusu, papildus jāpievieno personai izsniegtās vīzas, uzturēšanās atļaujas, Patvēruma meklētāja apliecības kopija vai cita personai izsniegtā dokumenta kopija.

Nepilngadīgam Ukrainas civiliedzīvotājam bez vecāku pavadības (nepavadītam bērnam) tehnisko palīglīdzekli pieprasa un saņem iecelts ārkārtas aizbildnis.

Dokumentus var nosūtīt VTPC pa pastu uz adresi Ventspils iela 53, Rīga, LV-1002.

Ja ārsts atzinumu parakstījis ar drošu elektronisko parakstu, atzinumu un personu apliecinoša dokumenta kopiju, kā arī personai izsniegtās vīzas, uzturēšanas atļaujas, Patvēruma meklētāja apliecības vai cita statusu apliecinoša dokumenta kopiju var nosūtīt arī elektroniski uz VTPC e-pastu: vtpc@nrc.lv.

Dokumentus var iesniegt arī klātienē darba laikā VTPC nodaļās:

Rīgā, Ventspils ielā 53;
Kuldīgā, Jelgavas ielā 60;
Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 81.

Darba laiks:

Pirmdien plkst. 8:30-16:30
Otrdien plkst.8:30-17:30
Trešdien plkst.13:00-16:30 (katra mēneša pirmajā trešdienā klientus neapkalpo)
Ceturtdien plkst.8:30-16:30
Piektdien plkst. 8:30-15:30.

Precizējoša informācija, zvanot +371 66 955 665 vai rakstot: vtpc@nrc.lv.

UA

Про надання технічних засобів ГООО Національним реабілітаційним центром " Vaivari»

Центр технічних засобів Вайварі (далі-ЦТСВ) "НРЦ Vaivari" забезпечує цивільних жителів України технічними засобами, які включені в додаток № 2» технічні засоби «правил Кабінету Міністрів № 878»Правила про технічні засоби".

Для отримання послуги технічної допомоги (технічного засобу) в ЦТСВ необхідно представити:

* висновок лікаря для отримання технічного засобу (оригінал) (форма висновку вказана в додатку № 89 до правил Кабінету Міністрів № 265 від 4 квітня 2006 року «Порядок ведення медичних документів»);

* копію документа, що посвідчує особу.

Для отримання технічного засобу, лікар в ув'язненні повинен вказати особу, яка потребує технічної допомоги, в тому числі ім'я, прізвище дитини, опис дисфункції і рекомендації.

Рекомендований вид технічних засобів лікар зазначає у висновку, згідно з додатком № 2 "технічні засоби" до згаданих правил Кабінету Міністрів.

Висновок має бути датований, підписаний і скріплений печаткою лікаря.

У висновку лікаря також повинні бути вказані контактні дані особи або його представника адреса та номер телефону для зв'язку з ЦТСВ.

Для підтвердження статусу особи, необхідно додати копію візи, посвідки на проживання, посвідчення особи, яка шукає притулку, або іншого документа, виданого особі.

Для несупроводжуваного неповнолітнього цивільного жителя України (несупроводжуваної дитини) технічний засіб запитує і надає призначений надзвичайний опікун.

Документи можна відправити в ЦТСВ поштою на адресу: вул. Вентспілс 53, Рига, LV-1002.

Якщо лікар підписав висновок безпечним електронним підписом, копію висновку та документа, що посвідчує особу, а також копію візи, посвідки на проживання, посвідчення особи, яка шукає притулку, або іншого документа про статус особи також можна надіслати в електронному вигляді на електронну пошту ЦТСВ: vtpc@nrc.lv.

Документи також можна подати особисто в робочий час у відділеннях ЦТСВ:

У Ризі, вулиця Вентспілс, 53;

У Кулдзігі, вулиця Елгавас 60;

В Резекне, Атбривошанас алея 81.

Час роботи:

Понеділок с. 8: 30-16: 30 годин

Вівторок з 8:30-17: 30 годин

Середа з 13: 00-16: 30 (в першу середу кожного місяця клієнти не обслуговуються)

Четвер з 8:30-16: 30 годин

П'ятниця з 8:30-15: 30 годин

Детальна інформація, зателефонувавши по телефону +371 66 955 665 або відправивши лист:vtpc@nrc.lv.

Kam paredzēts – cilvēkiem ar smagiem un ļoti smagiem funkcionālajiem traucējumiem.

Mērķis – sekmēt personas iespējas no savas dzīvesvietas nokļūt līdz dažādām pakalpojumu sniegšanas vietām, t.sk. valsts un pašvaldības iestādēm.

Kas piešķir – pašvaldības sociālais dienests, kuras pašvaldības teritorijā persona dzīvo.

Ko vērtē – sociālais dienests vērtē personas faktisko vajadzību pēc pakalpojuma, ar anketas palīdzību novērtējot mobilitātes un garīgās spējas ārpus mājas vides. Stundas pakalpojuma izmantošanai nosaka sociālais dienests.

Kā saņemt – sociālais dienests noslēgs līgumu ar personu, kuras pienākums būs sniegt asistenta pakalpojumu Ukrainas civiliedzīvotājam noteiktā stundu apjomā mēnesī. Ukrainas civiliedzīvotājs vienojas ar asistentu par to, kad un uz kuriem dosies un būs vajadzīgs asistenta atbalsts.

UA

Послуга підтримки пересування цивільних жителів України

Призначений для людей з важкими і дуже важкими функціональними порушеннями.

Мета полягає в тому, щоб сприяти можливостям осіб дістатися від місця проживання до різних місць надання послуг, в тому числі державних установ та установ самоврядування.

Хто надає-Соціальна служба самоврядування, на території якої проживає особа.

Що оцінюється - Соціальна служба оцінює фактичну потребу людини в послугі, оцінюючи за допомогою анкети рухливість і розумові здібності поза домашнім середовищем. Години використання послуги визначаються соціальною службою.

Як отримати – Соціальна служба укладе договір з особою, яка буде зобов'язана надавати послуги асистента цивільній особі України певну кількість годин на місяць. Цивільний житель України домовляється з асистентом коли і куди він відправиться і буде необхідна допомога асистента.

Kam paredzēts – Ukrainas civiliedzīvotājam, kuriem atbilstoši Ukrainas normatīvajiem aktiem ir noteikta I invaliditātes grupa vai bērna ar invaliditāti statuss, ko apliecina Ukrainā izsniegts invaliditāti apliecinošs dokuments (lēmums, atzinums vai invaliditātes apliecība).

Mērķis – veicināt personu ar ļoti smagu invaliditāti un bērnu ar invaliditāti mobilitāti.

Kas izsniedz - Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) klientu apkalpošanas centrs.

Uz cik ilgu laiku izsniedz stāvvietas karti - uz vienu gadu

Kādi dokumenti jāiesniedz stāvvietas kartes saņemšanai:

- uzrāda personu apliecinošu dokumentu vai dokumentu, kas apliecina to, ka persona ir Ukrainas civiliedzīvotājs;
- dokumentu, kas apliecina I invaliditātes grupas vai bērna ar invaliditāti statusu Ukrainā;
- personas fotogrāfiju (3 x 4 cm);
- maksājumu apliecinošu dokumentu par Invalidu stāvvietu izmantošanas kartes izsniegšanu. Maksu par invalidu stāvvietu izmantošanas kartes izsniegšanu sedz pakalpojuma saņēmējs (0,86 centi).

Papildu informācijai tālr. 67025723; e-pasts: avis.ozolins@csdd.gov.lv

UA

Паркувальна карта для особи з інвалідністю

Для кого призначена - для цивільних жителів України, які відповідно до нормативних актів України мають статус інваліда I групи або статус дитини-інваліда, що підтверджується документом, що засвідчує інвалідність, виданим в Україні (рішення, висновок або свідоцтво про інвалідність) .

Мета полягає в тому, щоб сприяти мобільності людей з дуже важкими формами інвалідності та дітей-інвалідів.

Хто видає-Центр обслуговування клієнтів дирекції безпеки дорожнього руху (ДБДД).

На який термін видається паркувальна карта - на один рік

Які документи необхідно надати для отримання паркувальної карти:

- * пред'явити документ, що засвідчує особу, або документ, що засвідчує, що особа є цивільним жителем України;
- * документ, що засвідчує статус інваліда I групи або дитини-інваліда в Україні;
- * фотографія особи (3 x 4 см);
- * документ, що підтверджує оплату за видачу картки на користування паркувальними місцями для інвалідів. Плату за видачу паркувальної карти для інвалідів оплачує одержувач послуги (0,86 цента).

Для отримання додаткової інформації телефонуйте 67025723; електронна пошта: avis.ozolins@csdd.gov.lv

Ja psihoemocionālā stāvokļa dēļ ir nepieciešams diennakts sociālās rehabilitācijas pakalpojums, to nodrošina Sociālās integrācijas valsts aģentūra (SIVA) - līdz 30 dienām.

Pašvaldības, kuras teritorijā noteikta personas pagaidu dzīves vieta Latvijā, sociālais dienests pierēģistrē personu

Sociālā dienesta psihologs izvērtē psihoemocionālās rehabilitācijas kursa nepieciešamību

Sociālais dienests nosūta SIVA psihologa atzinumu un personas piekrišanu pakalpojuma saņemšanai

SIVA kontaktpersona sazinās ar sociālo dienestu par personas iebraukšanas dienu

Persona ierodas saņemt pakalpojumu SIVA

SIVA kontaktpersona sazinās ar sociālo dienestu par personas izbraukšanas dienu un transporta pieejamību

SIVA kontaktpersona: Daiga Reinberga e-pasts: daiga.reinberga@siva.gov.lv, tālr. [+371 26603310](tel:+37126603310)

UA

Про цілодобову послугу соціальної реабілітації

Якщо у зв'язку з психоемоційним станом потрібна цілодобова послуга соціальної реабілітації, її надає Державне агентство соціальної інтеграції – ДАСІ) - на термін до 30 днів.

Соціальна служба самоврядування, на території якої встановлено тимчасове проживання особи в Латвії, реєструє особу

Психолог соціальної служби оцінює необхідність курсу психоемоційної реабілітації

Соціальна служба відправляє висновок психолога в Дабі і згоду особи на отримання послуги

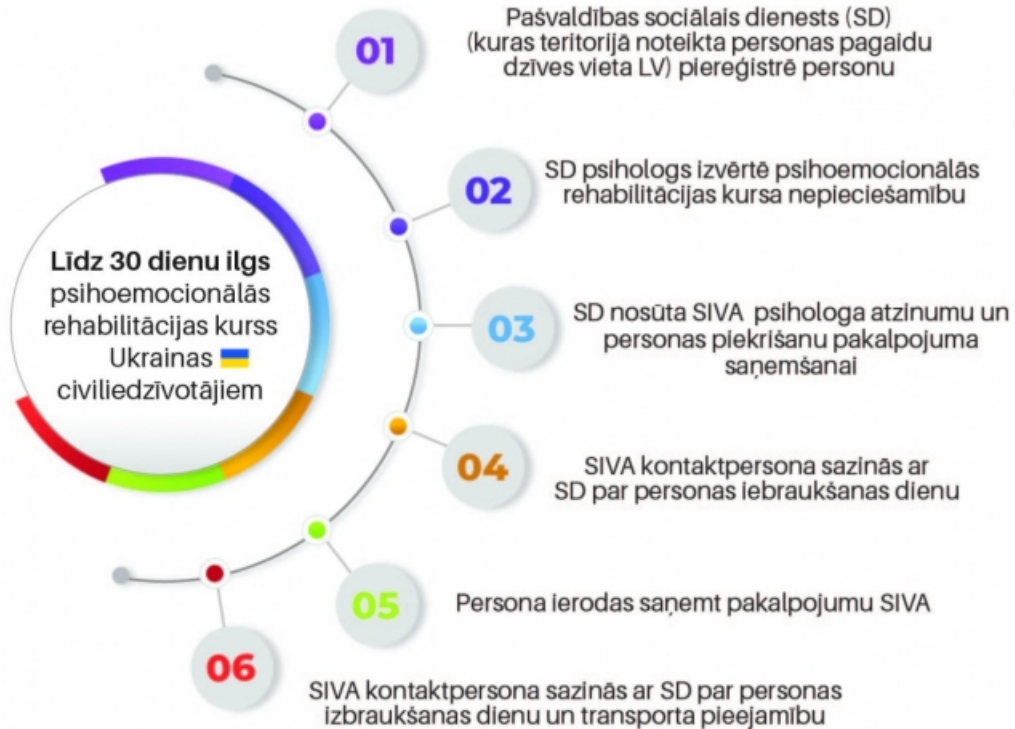
Контактна особа Державного агентства соціальної інтеграції зв'язується з соціальною службою про день приїзду людини.

Людина прибуває для отримання послуги в ДАСІ

Контактна особа ДАСІ зв'язується з соціальною службою про день від'їзду людини і доступності транспорту

Контактна особа ДАСІ: Дайга Рейнберга адреса електронної пошти: daiga.reinberga@siva.gov.lv, тел. [+371 26603310](tel:+37126603310)

Personām, kas cietušas no vardarbības

Personām, kas no fiziskas, emocionālas u.c. vardarbības cietuši Krievijas Federācijas uzbrukuma rezultātā Ukrainai, ir tiesības no valsts budžeta saņemt atbalstu vardarbības seku mazināšanā.

Pakalpojumu vardarbībā cietušiem bērniem nodrošina [Latvijas Bērnu fonds](#).

Brīvības gatve 310 - 75, Rīga, LV - 1006

E-pasts: bernufonds [a] latnet.lv

Viceprezidente: Vaira Vucāne

Tālrunis: 67542072.

Pakalpojuma saņemšanai personas dzīvesvietas sociālajā dienestā bērna likumiskais pārstāvis iesniedz iesniegumu un pašvaldības dzīvesvietas sociālais dienests sniedz atzinumu par pakalpojuma nepieciešamību.

Pakalpojumu vardarbībā cietušiem pilngadīgām personām nodrošina dzīvesvietas pašvaldības piesaistīts pakalpojuma sniedzējs. Pakalpojuma saņemšanai nepieciešams speciālista atzinums par pakalpojuma nepieciešamību.

Viens no pakalpojuma sniedzējiem ir ["Centrs MARTA"](#).

UA

Для осіб, які постраждали від насильства

Особи, які постраждали від фізичного, емоційного та іншого насильства в результаті нападу Російської Федерації на Україну, мають право на отримання підтримки з державного бюджету для пом'якшення наслідків насильства.

Послугу дітям, постраждалим від насильства, надає [Латвійський Дитячий фонд](#).

Бривібас гатве 310-75, Рига, LV-1006

Електронна пошта: bernufonds[a]latnet.lv

Віце-президент: Вайра Вуцане

Телефон: 67542072.

Для отримання послуги, законний представник дитини подає заяву в соціальну службу за місцем проживання особи, а Соціальна служба самоврядування за місцем проживання дає висновок про необхідність надання послуги.

Послуги для повнолітніх жертв насильства надаються постачальником послуг при самоврядуванні за місцем проживання. Для отримання послуги необхідний висновок фахівця про необхідність послуги.

Одним з постачальників послуг є ["Центрс MARTA"](#).

Psihosociālā rehabilitācija personām ar onkoloģisku slimību un viņu tuviniekiem

Onkoloģisko pacientu atbalsta biedrība "Dzīvības koks" vēlas savas kompetences ietvaros palīdzēt un sniegt atbalstu cilvēkiem, kuri, bēgot no šausminošā kara Ukrainā, raduši patvērumu Latvijā. Piedāvājam psihosociālo rehabilitācijas programmu personām ar onkoloģisku slimību un viņu tuviniekiem. Psihosociālā rehabilitācija ir 6 dienu programma, kuras laikā tiek piedāvātas nodarbības un atbalsts psihologa/psihoterapeita, mākslas terapeita, fizioterapeita un citu speciālistu vadībā. Programma ir valsts finansiāli atbalstīta, tā tiek sniegta atbilstoši MK 19.12.2017. noteikumiem nr.780 „Par psihosociālās rehabilitācijas pakalpojumu personām ar onkoloģisku diagnozi un viņu tuviniekiem”. Šo pakalpojumu Latvijā ir arī tiesīgi saņemt Ukrainas iedzīvotāji, kuri ieradušies Latvijā kā patvēruma meklētāji.

Psihosociālā rehabilitācija

Latvijā nonākuši tūkstošiem cilvēku no Ukrainas, kuri bijuši spiesti pamest savu dzimteni un mājas.

Ja runājam par vēzi, tad onkoloģiskā slimība pati par sevi skar dažādas dzīves jomas, maina ierasto dzīvesveidu, rada fiziskus un emocionālus pārdzīvojumus. Un pavisam droši var teikt, ka *zaudējot pamatu zem kājām*, dodoties bēgļu gaitās, stress ir divkārtšs un trīskārtšs, jo ir jābūt skaidrībai arī par ārstēšanu, izmeklējumiem un citām manipulācijām, kas nepieciešamas dzīvības un veselības uzturēšanai. Tāpēc vēlreiz atgādinām, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tādas pašas tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību, kādas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktas Latvijas pilsoņiem un Latvijas nepilsoņiem!

Mēs nodrošinām cilvēkiem ar onkoloģisku slimību kopā ar tuviniekiem piedalīties psihosociālās rehabilitācijas programmā. Programmā ir iespējams kopā ar speciālistiem pārvaldīt stresu, saņemt atbalstu jaunās situācijas izvērtēšanai, palīdzēt saprast, kā turpināt dzīvot ar diagnozi, esot Latvijā.

Kas veido programmu?

Tā ir 6 dienu programma ar izmitināšanu un ēdināšanu.

Programmā liels uzsvars tiek likts uz grupu terapiju psihologa/psihoterapeita un mākslas terapeita vadībā.

Tāpat tiek nodrošinātas individuālas konsultācijas ar speciālistiem.

Liela uzmanība psihosociālās rehabilitācijas programmā tiek pievērsta fiziskajām aktivitātēm.

Psihosociālās rehabilitācijas programmas laikā tiek veicināta ģimeniska atmosfēra, kas nodrošina un veicina arī savstarpējo atbalstu, informētību un stabilitāti.

Kā var pieteikties programma?

Pieteikšanās programmai notiek elektroniski, taču mūsu pieteikšanās formas ir tikai latviešu valodā, tāpēc lūdzam zvanīt uz tālruniem: 67625339, 26323636, 29235677 vai rakstīt uz e-pastu: dzivibaskoks@dzivibaskoks.lv. Saziņu nodrošina krievu, angļu un latviešu valodās. Ukrainas civiliedzīvotājiem rehabilitācijas programma tiks nodrošināta krievu valodā.

Kas nepieciešams, lai pieteiktos programmā:

Personu apliecināošs dokuments (Ukrainā izsniegts);

Vai Latvijā izsniegta patvēruma meklētāja apliecība;

Apliecinājums par onkoloģisku diagnozi, kas var būt dokumentu izraksts no ārstniecības iestādes Ukrainā, vai izraksts/rekomendācija, ja esat stājies uzskaitē Latvijā veselības aprūpes iestādē/pie ārsta.

Arī brīvprātīgais MENTORS var palīdzēt!

Онкологіско пациенту atbalsta biedrības „Dzīvības koks” brīvprātīgie mentori ir cilvēki, kuri paši izgājuši cauri diagnozei un ir gatavi sniegt atbalstu citiem. Tas nozīmē, ka mentors var:

1. pastāstīt savu pieredzi par ārstēšanu, izmeklējumiem u.c.;
2. vadoties no savas pieredzes arī ieteikt, kur un kā pieteikties, kā parūpēties par savlaicīgu izmeklējumu un citu manipulāciju pieejamību;
3. nepieciešamības gadījumā var norādīt, kur meklēt informāciju;
4. kļūt par atbalstu un sarunu biedru, ja tāds nepieciešams.

Kā saņemt mentoru?

1. Ja esi ieradies Latvijā un jūties nedrošs, kā rīkoties tālāk ar savu diagnozi (pats vai tuvinieks) un esi satraucies, kā visu pārdzīvot, zvani uz telefonu 26323636.
2. Tur atbildēs "Dzīvības koks" pārstāvis, kurš izjautās par situāciju, lai zinātu, kurš no mentoriem būtu piemērotākais.
3. Informācija tiks nodota mentoram, mentors zvanīs cilvēkam, kam vajadzīgs padoms.
4. Kā tālāk noris konsultācijas un sarunas, tas jau atkarīgs no sarunas garuma un smaguma.

Ko mentori var: Mentori var palīdzēt daloties savā pieredzē, kas katram ir unikāla. Tajā pašā laikā, ja mentors ir izgājis cauri līdzīgai situācijai un diagnozei, kā zvanītājs, tad tas noteikti var palīdzēt!

Ko mentori nevar un nekad arī nedarīs: mentori nekad nesniegs informāciju par ārstēšanos un neārstēs pa telefonu!

Katra cilvēka pieredze (arī līdzīgu diagnožu gadījumā) ir unikāla! Daudz kas ir atkarīgs no tā, kā mēs paši spējam mobilizēt savus spēkus un savu gribu, saprotot, ka slimība ir kāds dzīves posms, kas jāizdzīvo, kam jātiek pāri!

Dzīve arī PĒC vēža turpinās!

UA

Психосоціальна реабілітація онкологічних хворих та їх близьких

Асоціація підтримки онкологічних пацієнтів хоче допомогти та надати підтримку людям, які втекли від жахів війни в Україні та знайшли притулок у Латвії. Ми пропонуємо програми психосоціальної реабілітації для онкологічних хворих та їх близьких. Психосоціальна реабілітація – це шестиденна програма, під час якої проводяться заняття під керівництвом психолога/психотерапевта, арт-терапевта, фізіотерапевта та інших спеціалістів. Програма здійснюється за державною підтримкою, розроблена та надається відповідно до Положення Кабміну № 780 «Про послуги з психосоціальної реабілітації осіб з онкологічним діагнозом та їх близьких». Жителі України, які прибули до Латвії як шукачі притулку, також мають право отримати цю послугу в Латвії.

Психосоціальна реабілітація

До Латвії прибули тисячі людей, які були змушені покинути свої будинки та батьківщину, які перетворили свої внутрішні ресурси на спосіб виживання, який допомагає долати ненормальний стрес і жити з переживаннями. Якщо говорити про рак, то саме онкологічне захворювання впливає на різні сфери життя та змінює його звичний хід, створює фізичні та емоційні переживання. І можна з упевненістю сказати, що, втрачаючи ґрунт під ногами, для біженців це подвійний та потрійний стрес, оскільки має бути ясність також щодо лікування, обстежень та інших маніпуляцій, необхідних для збереження життя та здоров'я. Тому ще раз нагадуємо, що люди з України, які шукають притулок у Латвії, мають доступ до всіх тих самих медичних та соціальних послуг, що й жителі Латвії! (Інформація www.vm.gov.lv)

Тому ми пропонуємо людям з онкологічними захворюваннями пройти програму психосоціальної реабілітації разом із їхніми близькими. У програмі можна буде впоратися зі стресом разом із фахівцями, отримати підтримку в оцінці нової ситуації, допомогти зрозуміти, як продовжувати жити з діагнозом, перебуваючи у Латвії.

З чого складається програма?

- Це шестиденна програма, під час якої учасники живуть у гостьовому будинку на березі озера.
- Програма приділяє велику увагу груповій терапії під керівництвом психолога/психотерапевта та арт-терапевта.
- Також надаються індивідуальні консультації спеціалістів.
- У програмі психосоціальної реабілітації велика увага приділяється фізичній активності.
- Під час програми психосоціальної реабілітації створюється сімейна атмосфера, яка сприяє також взаємній підтримці, поінформованості та стабільності.

Як подати заявку на участь у програмі?

Заявка на програму подається в електронному вигляді, проте наші форми заявок доступні тільки латиською мовою, тому телефонуйте за номерами 67625339, 26323636, 29235677 або напишіть на електронну пошту: dzivibaskoks@dzivibaskoks.lv. Ми можемо забезпечити спілкування російською, англійською та латиською мовами. Реабілітаційну програму ми пропонуємо російською мовою.

Що потрібно для участі в програмі:

- Документ, що посвідчує особу (виданий в Україні);
- Посвідчення особи, яка шукає притулок (видане у Латвії);
- Підтвердження онкологічного діагнозу (виписка з медичного закладу в Україні або виписка/рекомендація, якщо ви перебуваєте на обліку в латвійському закладі охорони здоров'я/лікаря).

Волонтер МЕНТОР також може допомогти!

Волонтери ментори асоціації підтримки онкологічних пацієнтів „Dzīvības koks” самі зіткнулися з онкологічним діагнозом, пройшли лікування та готові підтримати інших. Це означає, що ментор може:

1. поділитися своїм досвідом лікування, обстежень і так далі;
2. підказати зі свого досвіду, куди та як звернутися, як своєчасно подбати про доступність обстежень та інших медичних маніпуляцій;
3. у разі потреби вказати, де шукати інформацію;
4. стати опорою та співрозмовником, якщо потрібно.

Як отримати ментора?

1. Якщо ви (або ваш близький) знаходитесь у Латвії, у вас онкологічний діагноз, ви не впевнені, що робити далі, та турбуєтеся про те, як все пережити, дзвоніть за номером 26323636.

2. Вам відповідь представник асоціації, який запитає вас про вашу ситуацію, щоб знати, хто з менторів буде найбільш підходящим для вас.

3. Інформація буде передана ментору, і ментор зателефонує людини, якої потрібна порада.

4. Подальші консультації та розмови залежать від тривалості розмови та її тяжкості.

Що можуть зробити ментори? Ментори можуть допомогти, поділяючись унікальним для кожного досвідом. У той же час, якщо наставник пережив подібну ситуацію і діагноз, що і абонент, то це точно може допомогти!

Чого не можуть і не зроблять ментори? Ментори ніколи не нададуть інформацію про лікування або лікування по телефону!

Досвід кожної людини унікальний (навіть у випадку подібних діагнозів)!

Багато залежить від того, як ми самі зможемо мобілізувати свої сили та волю, розуміючи, що хвороба – це етап у житті, який потрібно пережити!

Життя продовжується ПІСЛЯ раку!

Izmaiņas sociālo pakalpojumu piešķiršanas nosacījumos un samaksas kārtībā

Izmaiņas sociālo pakalpojumu piešķiršanas nosacījumos un samaksas kārtībā

Ar 2022.gada 19.maija grozījumiem Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā (stājās spēkā 2022.gada 27.maijā), tostarp:

7.panta trešo daļu izsaka jaunā redakcijā. Attiecībā uz sociālo pakalpojumu piešķiršanu un samaksu par tiem tiek noteikts, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tādas pašas tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem, kādas [Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā](#) noteiktas Latvijas pilsoņiem un Latvijas nepilsoņiem, ievērojot šādus nosacījumus:

sociālos pakalpojumus nodrošina tā pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā ir Ukrainas civiliedzīvotāja izmitināšanas vieta vai dzīvesvieta, arī tad, ja Ukrainas civiliedzīvotājs nav deklarējis savu dzīvesvietu, izņemot gadījumu, kad atbalstu jau ir piešķirusi Ukrainas civiliedzīvotāja iepriekšējās izmitināšanas vai dzīvesvietas pašvaldība (*7.panta trešās daļas 1.punkts*);

līdz 2022.gada 31.augustam Ukrainas civiliedzīvotājam vai viņa apgādniekam nav pienākuma veikt samaksu par saņemtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem. Minētajā laikposmā tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri saņem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu, ir tiesības uz naudas summu personiskiem izdevumiem 15 % apmērā no pabalsta, kāds noteikts [Valsts sociālo pabalstu likuma](#) (VSPL) [13.panta pirmās daļas 1.punktā](#) minētajām personām. Minēto summu izmaksā no ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas budžeta^[1] (*7.panta trešās daļas 4.punkts*)

Vienlaikus institūcijai ar Ukrainas civiliedzīvotāja iesniegumu par Ukrainā piešķirtās pensijas izmaksu ir jāvēršas VSAA, lūdzot Ukrainas civiliedzīvotājam piešķirto pensiju izmaksāt uz institūcijas kontu (VSAA vērsīsies Ukrainas kompetentajā institūcijā, lūdzot nodrošināt Ukrainas civiliedzīvotājam piešķirtās pensijas izmaksu^[2]). Ja pensijas izmaksa tiks nodrošināta līdz 2022.gada 31.augustam, institūcijai ir jānodrošina tās izmaksa Ukrainas civiliedzīvotājam 100 % apmērā. Savukārt, ja pensija tiks izmaksāta pēc 2022.gada 31.augusta, ne vairāk kā 85 % no Ukrainas civiliedzīvotājam izmaksātās pensijas ir jāietur kā līdzmaksājums par saņemto pakalpojumu, klientam personiskiem izdevumiem izmaksājot ne mazāk kā 15 % no

pensijas.

Jāņem vērā, ka Ukrainas pensija tiks izmaksāta vienu reizi ceturksnī

sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu dzīvesvietā Ukrainas civiliedzīvotājam ar garīga rakstura traucējumiem pašvaldības sociālais dienests (SD) var piešķirt arī bez psihiatra atzinuma par personas psihisko veselību un speciālajām (psihiatriskajām) kontraindikācijām sociālo pakalpojumu saņemšanai (*7.panta trešās daļas 5.punkts*),

ja pašvaldība sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanas izmaksas vēlas kompensēt no deinstitucionalizācijas projekta[3], atbilstību mērķa grupai (invaliditāti) apliecina tikai Latvijā izsniegti invaliditāti apliecināši dokumenti;

sociālās aprūpes, aprūpes mājās un īslaicīgās aprūpes jeb "atelpas brīža" pakalpojumu bērniem nodrošinā[4], pamatojoties uz ārstējošā ārsta atzinumu par aprūpes nepieciešamību vai Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (VDEĀVK) izsniegtu atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību, ja bērnam Ukrainā ir noteikts bērna ar invaliditāti statuss A apakšgrupā, līdz brīdim, kad bērnam Latvijā tiek noteikta invaliditāte un izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, bet ne ilgāk kā līdz 2022.gada 31.oktobrim (*7.panta trešās daļas 6.punkts*),

līdz 2022. gada 31. oktobrim ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus var piešķirt ārpus rindas[5] bez ārsta speciālista atzinuma (psihiatra atzinuma par personas psihisko veselību un speciālajām (psihiatriskajām) kontraindikācijām sociālā pakalpojuma saņemšanai un oftalmologa atzinuma) un invaliditāti apliecināša dokumenta, pamatojoties uz sociālā dienesta veiktu Ukrainas civiliedzīvotāja individuālo vajadzību novērtējumu un lēmumu par pakalpojuma nepieciešamību[6] (*7.panta trešās daļas 7.punkts*),

papildus šīs daļas 7. punkta nosacījumiem, sniedzot ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā pilngadīgām personām ar invaliditāti un garīga rakstura traucējumiem, kuras institūcijā ir uzņemtas no Ukrainas ilgstošas sociālās aprūpes institūcijas, netiek veikts Ukrainas civiliedzīvotāja individuālo vajadzību novērtējums un aprūpes līmeņa noteikšana un nav nepieciešams SD lēmums par pakalpojuma nepieciešamību. Minētajām personām pakalpojumu sniegšana tiek turpināta līdz brīdim, kad tās var atgriezties Ukrainā ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma saņemšanas turpināšanai, bet ne ilgāk kā līdz personai šā likuma 3. panta pirmajā un otrajā daļā noteiktās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa beigām (*7.panta trešās daļas 8.punkts*).

Tādējādi būtiski atvieglota sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu piešķiršana, paredzot, ka nav jāveic ienākumu izvērtēšana (*no 2022.gada 1.septembra būs jāveic personas un tās apgādnieka ienākumu izvērtēšana, tai skaitā izvērtējot Ukrainas piešķirtās pensijas vai citu sociālās apdrošināšanas vai valsts pabalsta apmēru*[7]), kā arī pakalpojumu var piešķirt atvieglotā kārtībā, paredzot tikai atsevišķu dokumentu nepieciešamību (attiecināms uz sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem personām ar garīga rakstura traucējumiem, sociālās aprūpes, aprūpes mājās un īslaicīgās aprūpes jeb "atelpas brīža" pakalpojumiem bērniem ar īpašas kopšanas nepieciešamību, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem), bet ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus institūcijā var piešķirt ārpus rindas.

Savukārt, nosakot, ka psihiatra atzinums personai ar garīga rakstura traucējumiem sociālo pakalpojumu saņemšanai nav obligāts, ir atvieglota un paātrināta iespēja saņemt personas vajadzībām atbilstošu atbalstu. Vienlaikus paliek spēkā prasība personai iesniegt SD ģimenes ārsta izsniegtu izziņu par personas veselības stāvokli[8], ja persona vēlas saņemt aprūpi mājās, pakalpojumu grupu mājā (dzīvoklī), pusceļā mājā, dienas aprūpes centrā, specializētā darbnīcā, īslaicīgās sociālās aprūpes jeb "atelpas brīža" pakalpojumu vai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu institūcijā. Līdz ar to SD rīcībā būs sākotnējais veselības aprūpes speciālista vērtējums par personas funkcionālajiem traucējumiem un vajadzībām atbilstošas aprūpes sniegšanu, kas nepieciešams lēmuma pieņemšanai par konkrēta pakalpojuma piešķiršanu.

Uz citiem sociālajiem pakalpojumiem tādas pašas tiesības kā Latvijas iedzīvotājiem.

---

[1] Valsts kompensācija pašvaldībām izdevumu, kas saistīti ar un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem, ir paredzēta ar Ministru kabineta 2022.gada 29.apriļa rīkojumu Nr.302

“Par Pasākumu plānu atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā” apstiprinātā Pasākumu plāna atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijas Republikā (<https://likumi.lv/ta/id/332025-par-pasakumu-planu-atbalsta-sniegšanai-ukrainas-civiliedzivotajiem-latvijas-republika>) 4.19.pasākuma ietvaros.

[2] Pamatojoties uz [Latvijas Republikas un Ukrainas līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā](#)

[3] Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 16. jūnija noteikumiem Nr.313 Rīgā Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionāli aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.1.pasākuma "Deinstitutionalizācija" īstenošanas noteikumi.

[4] Atbalsts sociālo pakalpojumu veidā bērniem ar īpašas kopšanas nepieciešamību - sociālās aprūpes, aprūpes mājās un īslaicīgās aprūpes jeb “atelpas brīža” pakalpojums tiks sniegts Ministru kabineta 2015.gada 16.maija noteikumu Nr. 313 “Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionāli aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.1.pasākuma "Deinstitutionalizācija" īstenošanas noteikumi” un Ministru kabineta 2018.gada 22.maija noteikumu Nr. 291 “Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalitatīvu institucionāli aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem" 9.2.2.3. pasākuma "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana" īstenošanas noteikumi” ietvaros. Savukārt aprūpes pakalpojums tiks sniegts pašvaldību finansējuma ietvaros, atbilstoši Invaliditātes likumā noteiktajam.

[5] Ja minēto pakalpojumu saņemšana ir iespējama tikai rindas kārtībā.

[6] Regulējums dod iespēju, neapdraudot Ukrainas civiliedzīvotāja pamatvajadzību, tai skaitā vajadzību pēc 24 stundu aprūpes nodrošināšanas apmierināšanu, neatliekami piešķirt pakalpojumu uz SD veikta personas individuālo vajadzību novērtējuma un lēmuma par pakalpojuma nepieciešamību, kā arī ģimenes ārsta atzinuma pamata, nesaņemot ārsta speciālista atzinumu. Vienlaikus, tā kā nav iespējams Ukrainas Republikā iegūtu personas ar invaliditāti statusu un noteikto invaliditātes grupu pielīdzināt Latvijas Republikā noteiktam invaliditātes statusam un attiecīgajai invaliditātes grupai, noteikts, ka pakalpojumu var piešķirt arī tad, ja personai nav invaliditātes statusu un noteikto invaliditātes grupu apliecinoša dokumenta. Ārsta speciālista konsultāciju diagnozes un nozīmētās medikamentozās terapijas precizēšanai jānodrošina jau pēc pakalpojuma saņemšanas uzsākšanas.

[7] Izņēmums noteikts, pieņemot, ka klientam un viņa apgādniekam ierodoties Latvijā nav līdzekļu, kas nepieciešami pamatvajadzību nodrošināšanai.

[8] Kurā norādīts funkcionālo traucējumu veids un akūtas infekcijas pazīmes (ja tādas ir), kas var ietekmēt sociālo pakalpojumu sniegšanas kārtību, kā arī papildu rekomendācijas aprūpei un profilaksei.

Invaliditātes noteikšana un atbalsta pasākumi invaliditātes seku mazināšanai/ Встановлення інвалідності та заходи підтримки щодо зниження наслідків інвалідності

Skaidrojums par invaliditātes statusu Ukrainas civiliedzīvotājiem

Vai Ukrainā noteiktās invaliditātes statuss tiek pielīdzināts Latvijas invaliditātes statusam?

Nē, Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums (turpmāk – Likums) neparedz Ukrainā noteiktās invaliditātes pielīdzināšanu Latvijas invaliditātes statusam, t.sk., lai saņemtu valsts vai pašvaldību sniegto atbalstu invaliditātes seku mazināšanai, jo pastāv atšķirīgās pieejas valstu starpā invaliditātes novērtēšanas kritērijos un atbalsta sistēmā kopumā.

Kas ir uzskatāma par personu ar invaliditāti Latvijā?

Invaliditātes likumā ir definēts, ka persona ar invaliditāti ir persona, kurai Invaliditātes likumā paredzētajā kārtībā ir noteikta invaliditāte. Tātad uzskatāms, ka atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem par personu ar invaliditāti uzskatāma persona, kurai veikta invaliditātes ekspertīze un noteikts invaliditātes statuss Latvijā atbilstoši Latvijas invaliditātes noteikšanas kritērijiem, tātad t.sk. arī Ukrainas civiliedzīvotājs ar Latvijā noteiktu invaliditāti. Tādējādi arī Likuma tvērumā ar personām ar invaliditāti ir saprotamas tās personas, kurām invaliditāte noteikta Latvijā atbilstoši Latvijas invaliditātes kritērijiem.

Vai Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tiesības veikt invaliditātes ekspertīzi Latvijā?

Jā, šādas tiesības Ukrainas civiliedzīvotājiem nodrošina 2022.gada 27.maijā spēkā stājušies grozījumi Likumā, papildinot to ar 7.² pantu - *Invaliditātes noteikšana un atbalsta pasākumi invaliditātes seku mazināšanai*- kurš nosaka, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tādas pašas tiesības uz invaliditātes ekspertīzi, kādas Invaliditātes likumā noteiktas Latvijas pilsoņiem un Latvijas nepilsoņiem, kā arī uz atbalsta pasākumiem invaliditātes seku mazināšanai atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, ja viņi uzturas Latvijā ar derīgu ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju (7.² panta pirmā daļa), ciktāl Likumā nav noteikts citādi. Invaliditātes ekspertīzi veic Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisija (turpmāk – Valsts komisija). Invaliditāti nosaka uz laiku, kas nepārsniedz izsniegtās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas derīguma termiņu.

Lēmumu par invaliditātes noteikšanu Valsts komisija pieņem viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

Informācija *par personai noteikto invaliditāti* ir pieejama Invaliditātes informatīvajā sistēmā, kuras dati ir pieejami arī sociālajiem dienestiem. Tāpat Invaliditātes informatīvajā sistēmā ir pieejami dati par personai izsniegtajiem atzinumiem, kas izsniegti *kopā ar lēmumu* par invaliditātes noteikšanu.

Kādi un kā dokumenti jāiesniedz Valsts komisijā pirmreizējas un atkārtotas invaliditātes ekspertīzes veikšanai?

Pirmreizējas invaliditātes ekspertīzes gadījumā

Ja Ukrainas civiliedzīvotājam Ukrainā <u>ir</u> noteikta invaliditāte un personai ir medicīniskie dokumenti, kas apliecina viņa veselības traucējumus, to smaguma pakāpi un ietekmi uz funkcionālajām spējām, Valsts komisijā iesniedz:	Ja Ukrainas civiliedzīvotājam <u>nav</u> medicīnisko dokumentu, kas apliecina veselības traucējumu smagumu pakāpi un to ietekmi uz personas funkcionēšanu, Valsts komisijā iesniedz:
1. Iesniegumu invaliditātes ekspertīzes veikšanai.	1. Iesniegumu invaliditātes ekspertīzes veikšanai.
2. Medicīnisko dokumentu kopijas (var būt arī ukraiņu valodā)*.	2. Ģimenēs ārsta vai ārstējošā ārsta nosūtījumu uz invaliditātes ekspertīzi (veidlapa Nr.088/u).
3. Aizpildītu funkcionālo spēju pašnovērtējuma anketu, ja persona vecāka par 18 gadiem.	3. Aizpildītu funkcionālo spēju pašnovērtējuma anketu, ja persona vecāka par 18 gadiem.

4. Ja ir iespējams - izsniegtās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas kopiju.

4. Ja ir iespējams - izsniegtās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas kopiju.

* Invaliditātes apliecība (bez lēmuma vai citiem veselības traucējumiem apliecinātiem dokumentiem) nav uzskatāma par dokumentu, kas apliecina personas veselības traucējuma smaguma pakāpi, lai veiktu invaliditātes ekspertīzi. Ja, balstoties uz iesniegtajiem dokumentiem, Valsts komisija nevarēs pieņemt lēmumu par invaliditātes noteikšanu vai atteikšanu, Valsts komisija sazināsies ar pašu personu un/vai personas ģimenes ārstu.

Atkārtotas invaliditātes ekspertīzes gadījumā

1. Iesniegumu invaliditātes ekspertīzes veikšanai

2. Ģimenēs ārsta vai ārstējošā ārsta nosūtījumu uz invaliditātes ekspertīzi (veidlapa Nr.088/u).

3. Aizpildītu funkcionālo spēju pašnovērtējuma anketu, ja persona vecāka par 18 gadiem.

4. Ja ir iespējams - izsniegtās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas kopiju.

[Informācija par kārtību, kādā iesniedzami dokumenti Valsts komisijā invaliditātes ekspertīzes veikšanai](#)

Vai Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tiesības uz valsts sociālajiem pabalstiem invaliditātes seku mazināšanai?

Jā, Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem Latvijā noteikta invaliditāte, ir tiesības uz piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu ar invaliditāti, bērna ar invaliditāti kopšanas pabalstu, pabalstu personai ar invaliditāti, kurai nepieciešama kopšana (Likuma 7.² panta devītā daļa).

Tāpat Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem Latvijā noteikta invaliditāte, ir tiesības uz valsts sociālā nodrošinājuma pabalstu invaliditātes gadījumā, ja Ukrainas civiliedzīvotājs Latvijas Republikā ir uzturējies *vismaz trīs mēnešus kopš izsniegtās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas dienas* (Likuma 7.² panta vienpadsmitā daļa).

Minēto pabalstu izmaksu nodrošina uz noteiktās invaliditātes laiku, ievērojot nosacījumus, kas noteikti Likumā un citos Latvijas Republikas normatīvajos aktos.

Lai saņemtu iepriekš minētos pabalstus, Ukrainas civiliedzīvotājam vai tā likumiskajam pārstāvim pēc tam, kad saņemts lēmums par invaliditātes noteikšanu, ar iesniegumu par pabalsta/u piešķiršanu jāvēršas Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (turpmāk – VSAA). Ja invaliditātes statuss tiek noteikts atkārtoti un ja nav pārtraukuma invaliditātes statusā, VSAA ar iesniegumu par minēto pabalstu piešķiršanu nav jāvēršas.

Vai Ukrainas civiliedzīvotājs ar smagiem funkcionāliem traucējumiem var saņemt atbalstu bez Latvijā noteiktas invaliditātes statusa?

Likuma 13. pants nosaka, ka Ukrainas civiliedzīvotājam ir tiesības uz prioritāro atbalstu aprūpes pakalpojumu un pārvietošanās atbalsta saņemšanai:

tūlītējs atbalsts aprūpes vajadzību nodrošināšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem tiek sniegts, ja sociālais dienests aprūpes nepieciešamību novērtē atbilstoši 3. vai 4. aprūpes līmenim;

pakalpojuma pārvietošanās atbalstam nepieciešamību un atbalsta intensitāti sociālais dienests novērtē atbilstoši normatīvajiem aktiem par asistenta pakalpojuma piešķiršanu pašvaldībā.

Par minēto atbalstu jāinteresējas Ukrainas civiliedzīvotāja dzīvesvietai tuvākajā sociālajā dienestā.

Likuma 7. panta pirmās daļas 4. punkts paredz, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem steidzamības kārtā ir tiesības saņemt valsts finansētus tehniskos palīg līdzekļus. [Skatīt sadaļu "Par tehnisko palīg līdzekļu piešķiršanu".](#)

Tāpat Likuma 7. panta pirmās daļas 8. punkts nosaka, ka Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem Ukrainā ir noteikta I invaliditātes grupa vai bērna ar invaliditāti statuss, ir tiesības bez maksas saņemt stāvvietu izmantošanas karti personām ar invaliditāti, kuru izsniedz valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija", līdz tās Ukrainas civiliedzīvotājam izsniegtās ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas derīguma termiņa beigām.

Vai Ukrainas civiliedzīvotājam ar invaliditāti tiek turpināts izmitināšanas atbalsts pēc 120 dienām?

Jā, valsts turpina nodrošināt izmitināšanu, bet ne ilgāk kā līdz 2023. gada 30. jūnijam, tiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem izmitināšana nepieciešama arī pēc 120 dienu perioda, ja persona uz atbalsta pagarināšanas pieteikuma brīdi ir persona ar Latvijā noteiktu invaliditāti.

Par invaliditātes noteikšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem skatīt iepriekšējos jautājumus.

Tiesības uz izmitināšanas atbalsta turpināšanu ir arī personai, kura nodrošina aprūpi.

UA

Роз'яснення статусу інвалідності для громадян України

Чи прирівнюється статус інвалідності, встановлений в Україні, до статусу інвалідності в Латвії?

Ні, закон "про підтримку цивільних жителів України" (далі - Закон) не передбачає прирівнювання інвалідності, встановленої в Україні, до статусу інвалідності в Латвії, в тому числі для отримання підтримки, що надається державою або органами місцевого самоврядування для пом'якшення наслідків інвалідності, тому що в різних країнах існують різні підходи щодо критеріїв оцінки інвалідності та системи підтримки в цілому.

Хто вважається інвалідом в Латвії?

Закон про інвалідність визначає інваліда як особу, у якої інвалідність встановлена порядку, передбаченому Законом про інвалідність. Тому вважається, що відповідно до нормативних актів Латвійської Республіки інвалідом вважається особа, яка пройшла експертизу інвалідності та отримала в Латвії статус інваліда відповідно до латвійських критеріїв визначення інвалідності, тому в тому числі і цивільний житель України з інвалідністю, встановленою в Латвії. Таким чином, також в рамках закону під інвалідами розуміються особи, інвалідність яких встановлена в Латвії відповідно до латвійськими критеріями інвалідності.

Чи мають цивільні особи України право проводити експертизу інвалідності в Латвії?

Так, цивільним жителям України такі права надані поправками до Закону, що набрали чинності 27 травня 2022 року, доповнивши його статтею 7.² - *Визначення інвалідності та заходи підтримки щодо зменшення наслідків інвалідності*, - якою передбачено, що цивільні жителі України мають таке ж право на експертизу інвалідності, як і в законі «про інвалідність», встановлене право для громадян Латвії та негромадян Латвії, а також на заходи підтримки для

пом'якшення наслідків інвалідності відповідно до нормативних актів Латвійської Республіки, якщо вони перебувають у Латвійській Республіці з чинною довгостроковою візою або посвідкою на проживання (частина перша статті 7.2), якщо законом не встановлено інше. Експертиза інвалідності проводиться Державною комісією лікарів з експертизи здоров'я та працездатності (далі - Державна комісія). Інвалідність встановлюється на термін, що не перевищує термін дії виданої довгострокової візи або посвідки на проживання.

Які і як документи необхідно надати до Державної комісії для первинної та повторної експертизи інвалідності?

У разі першої експертизи інвалідності

При наявність у громадянина України в Україні певного виду інвалідності та наявності в особи медичних документів, що підтверджують його порушення здоров'я, їх тяжкість та вплив на функціональні можливості, до Державної комісії подаються такі документи:	При відсутність у громадянина України медичних документів, що підтверджують тяжкість порушень здоров'я та їх вплив на життєдіяльність особи, до Державної комісії подаються:
1. Заява про проведення експертизи інвалідності.	1. Заява про проведення експертизи інвалідності.
2. Копії медичних документів (можна і українською мовою)*.	2. Направлення сімейного або лікуючого лікаря на експертизу на інвалідність (форма № 088/у).
3. Заповнену анкету самооцінки функціональних можливостей, якщо особа старше 18 років.	3. Заповнену анкету самооцінки функціональних можливостей, якщо особа старше 18 років.
4. По можливості – копію виданої довгострокової візи або дозволу на проживання.	4. По можливості – копію виданої довгострокової візи або дозволу на проживання.

У разі повторної експертизи інвалідності

1. Заява на проведення експертизи по інвалідності
2. Направлення сімейного або лікуючого лікаря на експертизу по інвалідності (форма № 088/у).
3. Анкету самооцінки функціональних можливостей, якщо особа старше 18 років.
4. Якщо є можливість-копію виданої довгострокової візи або посвідки на проживання.

[Інформація про порядок подання документів до Державної комісії з експертизи інвалідності](#)

Чи мають цивільні особи України право на отримання державної соціальної допомоги для полегшення наслідків інвалідності?

Так, цивільні жителі України, яким у Латвії встановлено інвалідність, мають право на доплату до сімейної державної допомоги на дитину-інваліда, допомогу по догляду за дитиною-інвалідом, допомогу на інваліда, який потребує догляду (частина дев'ята ст.7.² Закона).

Також цивільні жителі України, яким у Латвії встановлено інвалідність, мають право на державну соціальну допомогу у разі інвалідності, якщо громадянин України *перебував у Латвійській Республіці не менше трьох місяців з дня видачі довгострокової візи або посвідки на проживання* (частина одинадцята статті 7.²).

Виплата зазначених допомог забезпечується на час зазначеної інвалідності з дотриманням умов, передбачених Законом та іншими нормативними актами Латвійської Республіки.

Для отримання вищевказаних допомог, цивільний житель України або його законний представник, після отримання рішення про встановлення інвалідності, повинні звернутися в Агентства державного соціального страхування (далі - АДСС) із заявою про присвоєння допомоги. При повторному встановленні статусу інвалідності та відсутності перерви в статусі інвалідності звертатися в АДСС за наданням зазначених допомог не потрібно.

Чи може цивільний житель України з важкими функціональними порушеннями отримати підтримку без встановленого в Латвії статусу інваліда?

Стаття 13 Закону говорить, що цивільний житель України має право на пріоритетне забезпечення отримання послуг з догляду та підтримки пересування:

надається негайна допомога у забезпеченні потреби у догляді цивільним жителям України, якщо Соціальна служба оцінює потребу у допомозі за 3 або 4 рівнем догляду;

Соціальна служба оцінює необхідність та інтенсивність послуги підтримки пересування, відповідно до нормативних актів про призначення послуги асистента в самоврядуванні.

Про вищевказану підтримку слід дізнаватися в соціальній службі, найближчій до місця проживання цивільного жителя України.

Пунктом 4 частини першої статті 7 Закону встановлено, що цивільні жителі України мають право на невідкладне отримання за рахунок держави технічних засобів. [Розділ "про присвоєння технічних засобів"](#).

Також пунктом 8 частини першої статті 7 Закону встановлено, що цивільні жителі України, які мають встановлену I групу інвалідності або статус дитини-інваліда в Україні, мають право на отримання паркувального талона для інвалідів, виданого Державним акціонерним товариством "Дирекція безпеки дорожнього руху" до закінчення терміну дії довгострокової візи або посвідки на проживання, виданих цивільному жителю України.

Чи триває житлова підтримка цивільного жителя України з інвалідністю через 120 днів?

Так, держава продовжує надавати житло, але не довше, ніж до 30 Червня 2023 року, тим цивільним жителям України, які потребують житло навіть після закінчення 120-денного терміну, якщо особа на момент заяви про продовження підтримки є особою з інвалідністю, встановленою в Латвії.

Щодо визначення інвалідності для цивільних жителів України див. попередні питання.

Право на продовження житлової підтримки має також особа, яка забезпечує догляд.

Par personu grupām, kurām noteiktas tiesības saņemt izmitināšanas atbalstu pēc 60 vai 120 dienām/ Про групи осіб, які мають право на отримання житлової допомоги через 60 або 120 днів

Skaidrojums par personu grupām, kurām Ukrainas civiltiedzīvotāju atbalsta likumā noteiktas tiesības saņemt izmitināšanas atbalstu pēc 60 vai 120 dienām

Šī gada 22.jūnijā stājās spēkā grozījumi Ukrainas civiltiedzīvotāju atbalsta likumā^[1] un šī gada 14.jūlijā Saeimā tik pieņemti grozījumi^[2], kas paredz, ka valsts turpina nodrošināt izmitināšanu, bet ne ilgāk kā līdz 2022. gada 31. decembrim, tiem Ukrainas civiltiedzīvotājiem (astoņas personu grupu pazīmes), kuriem izmitināšana nepieciešama arī pēc 7.¹panta 1.² daļā noteiktā 120 dienu perioda (izmitināti pie mājāsaimniecībām, kas saņem atlīdzību par izmitināšanu) un 12. panta 1.² daļā noteiktā 60^[3] vai 120 dienu perioda (saņem primārā atbalsta izmitināšanas vietās), ja persona uz atbalsta pagarināšanas pieteikuma brīdi:

bet ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc šā punkta spēkā stāšanās dienas (Veselības un darbaspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijā (turpmāk - Valsts komisija) ir iesniegusi nepieciešamos dokumentus invaliditātes ekspertīzes veikšanai vai atzinuma saņemšanai par īpašas kopšanas nepieciešamību. Valsts komisija ir tiesīga sniegt datus par dokumentu saņemšanu pašvaldībai;

Skaidrojums: Ukrainas civiltiedzīvotāju atbalsta likums (turpmāk – Likums) neparedz Ukrainā noteiktās invaliditātes pielīdzināšanu Latvijas invaliditātes statusam. Invaliditātes likumā ir definēts, ka persona ar invaliditāti ir persona, kurai Invaliditātes likumā paredzētajā kārtībā ir noteikta invaliditāte. Tātad uzskatāms, ka atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem par personu ar invaliditāti uzskatāma persona, kurai veikta invaliditātes ekspertīze un noteikts invaliditātes statuss Latvijā atbilstoši Latvijas invaliditātes noteikšanas kritērijiem, tātad t.sk. arī Ukrainas civiltiedzīvotājs ar Latvijā noteiktu invaliditāti.

Atbilstoši Likumam Ukrainas civiltiedzīvotājiem ir tādas pašas tiesības uz invaliditātes ekspertīzi, kādas Invaliditātes likumā noteiktas Latvijas pilsoņiem un Latvijas nepilsoņiem, kā arī uz atbalsta pasākumiem invaliditātes seku mazināšanai atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, ja viņi uzturas Latvijā ar derīgu ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju. Tāpat atbilstoši Likuma Ukrainas civiltiedzīvotājam ir tiesības pretendēt uz atzinumu par īpašas kopšanas nepieciešamību bez invaliditātes noteikšanas.

Var būt situācija, ka daļa Ukrainas civiltiedzīvotāju, kuru uzturēšanās Latvijā jau tuvojas 120 dienām, var būt uzsāks invaliditātes ekspertīzes process vai atzinuma par īpašas kopšanas nepieciešamību izsniegšanas process. Tādēļ, ņemot vērā gan to, ka tiesības uz invaliditātes ekspertīzi un atzinuma par īpašas kopšanas nepieciešamību saņemšanu ir no 2022.gada 27.maija, gan to, ka jānodrošina samērīgs laiks, lai persona varētu iesniegt nepieciešamos dokumentus Valsts komisijā, normas precizējums paredz noteikt, ka izmitināšanas noteikumu izņēmums pēc 60 vai 120 dienām uz izmitināšanas pagarināšanas brīdi attiecas arī uz tām personām, kuras Valsts komisijā iesniegušas dokumentus invaliditātes ekspertīzes veikšanai vai atzinuma saņemšanai par īpašas kopšanas nepieciešamību, bet ne vēlāk kā 30 dienu laikā no šīs normas spēkā stāšanās brīža (tas ir 2022.gada 23.jūlijam).

Lai pašvaldība varētu korekti fiksēt informāciju par to, vai Ukrainas civiltiedzīvotājs ir iesniedzis Valsts komisijā visus nepieciešamos dokumentus, Valsts komisija pēc pašvaldības pieprasījuma ir tiesīga sniegt informāciju par to, vai Ukrainas civiltiedzīvotājs ir iesniedzis dokumentus Valsts komisijā, lai pārliecinātos par viņa atbilstību izmitināšanas pakalpojuma saņemšanai pēc 120 dienām. Šādā situācijā pašvaldība sazinās ar Valsts komisijas Klientu apkalpošanas nodaļas vadītāju Maiju Murnieci (majja.murniece@vdeavk.gov.lv; Tālr. 62606272) vai Starptautisko pakalpojumu nodaļas vadītāju Sandru Ausekli (Sandra.Ausekle@vdeavk.gov.lv; Tālr. 62606206). Tāpat, ja Ukrainas civiltiedzīvotājs, iesniedzot dokumentus Valsts komisijā klātienē, ir saņēmis no Valsts komisijas apliecinājumu par iesnieguma pieņemšanu, persona to pati var uzrādīt pašvaldībai ātrāka lēmuma pieņemšanai.

! Ja Ukrainas civiltiedzīvotājam invaliditāte statuss vai atzinuma izsniegšana par īpašas kopšanas nepieciešamību tiek

atteikta, izmitināšanas atbalsta pagarināšana pēc 120 dienām tiek pārtraukta.

ir persona ar invaliditāti vai atbilstoši šā likuma 7.² panta ceturtajā daļā noteiktajam tai ir Valsts komisijas izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību;

Skaidrojums: par Ukrainas civiliedzīvotājiem Latvijā noteikto invaliditātes statusu pašvaldība var pārliecināties Invaliditātes informatīvajā sistēmā atbilstoši pieņemot lēmumu. Savukārt informācija par Ukrainas civiliedzīvotājam izsniegto atzinumu par īpašas kopšanas noteikšanu bez invaliditātes statusa nav pieejama Invaliditātes informatīvajā sistēmā. Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuriem nebūs noteikta invaliditāte, bet izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību bez invaliditātes statusa, būs izsniegts Valsts komisijas pozitīvs lēmums par īpašas kopšanas nepieciešamību, ko attiecīgi jāuzrāda, lai saņemtu izmitināšanas pakalpojuma pagarinājumu.

! Atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību tiek izsniegts uz laiku ne ilgāk kā līdz 2022. gada 31.oktobrim. Attiecīgi valsts atbalsts šajā gadījumā ir nosakāms uz laiku, kas nepārsniedz 31.oktobri.

3) nodrošina personas ar invaliditāti aprūpi;

Skaidrojums: skatīt kontekstā ar 1. un 2. punkta skaidrojumu.

4) ir pensijas vecumā atbilstoši Latvijā noteiktajam pensionēšanās vecumam;

Skaidrojums: pamatojoties uz personas datiem, tiek pieņemts lēmums par izmitināšanas pakalpojuma pagarināšanu, ņemot vērā, ka no 2022.gada 1.janvāra pensionēšanās vecums Latvijā ir 64 gadi un 3 mēneši.

5) Latvijā iegūst izglītību klātienē pirmsskolas, pamatizglītības, vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādē vai pāriet uz mācībām nākamajā izglītības pakāpē, iegūst izglītību augstākās izglītības iestādē, vai turpina izglītības ieguvu Ukrainā tālmācībā/attālināti pamatizglītības, vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādē.

Skaidrojums: apliecinošais dokuments ir izglītības iestādes izsniegta izziņa par to, ka bērns attiecīgajā izglītības iestādē apgūst izglītību. Tāpat pašvaldība var pārliecināties par izglītības faktu sev pieejamos reģistros. Izmitināšanas atbalsta turpinājums tiek attiecināts uz bērniem, kuri apgūst izglītību kādā no minētajiem izglītības līmeņiem.

Uz vecākiem šis atbalsts netiek attiecināts, ja vien viņi nepieder kādai citai no šajā pantā minētajām mērķa grupām, uz kurām attiecināma izmitināšanas atbalsta turpināšana.

Punkts ietver arī tādu gadījumus, kad brīdī, kad personai beidzas 60 vai 120 dienu izmitināšanas atbalsts un persona ir pabeigusi izglītības ieguvu iepriekšējā izglītības posmā, piemēram, 9.klasē vai 12.klasē, bet vēl nav uzsākusi izglītības ieguvu nākamajā posmā (vasarā šādi gadījumi nav retums). Nav samērīgi liegt izmitināšanas atbalsta turpināšanu un izvirzīt prasību, ka personai jāspēj sevi nodrošināt uzreiz nākamajā mēnesī, kad ir pabeigta izglītības iegūšana, kā arī gadījumā, ja tiek plānotas mācības nākamajā izglītības posmā, persona neuzsāks strādāt un nodrošināt sevi pati uz dažiem mēnešiem, tādēļ būtu nepieciešams personai dot līdz trīs mēnešu (no 2022. gada 1. jūnija līdz 2022. gada 31. augustam) ilgu pārejas periodu izmitināšanas atbalsta saņemšanai pēc 120 dienām, kura laikā persona vai nu uzsāk mācības nākamajā izglītības pakāpē (turpinās tiesības uz izmitināšanas atbalstu) vai uzsāk strādāt un nodrošināt sevi pati (neturpinās tiesības uz izmitināšanas atbalstu).

Punkts ietver arī bērnus, kuri apgūst izglītību attālināti/ tālmācībā Ukrainā, bet tikai pamatizglītības, vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības posmā. To, ka bērns iegūst izglītību attālināti Ukrainā iespējams apliecināt ar attiecīgās iestādes izziņu vai citu dokumentu, kas ļauj pašvaldībai pārliecināties par šo faktu, lai turpinātu izmitināšanas atbalstu šādai personai.

6) ir sieviete, kura stājusies grūtniecības uzskaitē;

Skaidrojums: sievietei jāuzrāda ārsta, pie kura tā ir grūtniecības uzskaitē, izziņu/apliecinājumu. Tiesības uz izmitināšanas

atbalsta turpināšanu pēc 60 vai 120 dienām tātad ir ukraiņu sievietei visā grūtniecības periodā, lai nerastos situācija, ka viņa tiek lūgta atbrīvot izmitināšanas vietu vai maksāt par to pati (ja izmitināšanas vieta piedāvā slēgt telpu lietošanas līgumu). Var ticami pieļaut, ka grūtniece uz dažiem mēnešiem (piemēram, trešajā vai pat sestajā grūtniecības mēnesī) nespēs iekļauties Latvijas darba tirgū un nodrošināt sevi pati, tādējādi ierobežot tiesības uz izmitināšanas atbalstu tikai uz pirmsdzemdību atvaļinājuma laiku būtu nesamērīgi. Savukārt pēcdzemdību laikā persona iekļaujas zem 7.punkta.

7) ir viens no bērna vecākiem vai ārkārtas aizbildnis, kurš kopj bērnu līdz divu gadu vecumam;

Skaidrojums: nosacījums attiecināms uz personām, kuras aprūpē ir bērns no dzimšanas līdz 2 gadu vecumam (tātad pēcdzemdību atvaļinājuma un bērna kopšanas periods). Periods līdz bērna gadu vecumam noteikts analogi Valsts sociālo pabalstu likuma 7.panta 1.¹daļā noteiktajam bērna vecumam, līdz kuram tiek piešķirts bērna kopšanas pabalsts (2 gadi), taču uz izmitināšanas atbalsta turpināšanu pēc 60 vai 120 dienām Valsts sociālo pabalstu likuma regulējums par bērna kopšanas pabalsta un perioda nosacījumiem nav attiecināms.

Ja ģimenē ir arī otrs vecāks, ja vien viņš neatbilst kādai citai no uzskaitītajām mērķa grupām, viņam par izmitināšanas pakalpojumu ir jānorēķinās pašam, ja izmitināšanas vieta šādu opciju piedāvā, savukārt, ja izmitināšanas vieta šādu opciju nepiedāvā (neslēdz telpu lietošanas līgumus) vai arī maksā par telpu lietošanu ir vecākam par augstu, viņam no izmitināšanas vietas ir jāizvācas par spīti tam, ka bērnam un otram bērna vecākam ir iespējams palikt izmitināšanas vietā un atbalsts turpinās līdz 31.decembrim. Ja persona patstāvīgi nespēj segt izdevumus par mājokli, tad jāvēršas pašvaldības sociālajā dienestā ar lūgumu pēc mājokļa pabalsta (to piešķir gan tad, ja ir noslēgts telpu lietošanas līgums, gan tad, ja noslēgts īres līgums starp pašu personu un izīrētāju).

8) nodrošina pirmsskolas vecuma bērna kopšanu, aprūpi un bērnam nav iespējas apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi;

Skaidrojums: izmitināšanas atbalsts ir nodrošināms, ja pašvaldībai pašai ir informācija (no pašvaldības izglītības pārvaldes) vai pati persona var iesniegt nepieciešamo informāciju, kas apliecina, ka bērnam nav iespējas apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi un tādējādi bērna aprūpi nodrošina vecāks vai cita persona. Šis punkts aptver tos gadījumus, kad tiek aprūpēts bērns no 2 gadu vecuma līdz brīdim, kad tiek uzsākta obligātā pirmsskolas izglītība (ja bērns jau ir uzsācis obligāto pirmsskolas izglītību, tad bērns iekļausies zem 5.punkta, atradīsies pirmsskolas izglītības iestādē un vecāks tai laikā var iesaistīties nodarbinātībā un nodrošināt sevi pats).

9) ir bērns pirmsskolas vecumā, kuram nav iespējas apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi;

Skaidrojums: nosacījums ir attiecināms uz visiem bērniem no dzimšanas līdz brīdim, kad tiek uzsākta obligātā pirmsskolas izglītība, ja viņam nav iespējas apmeklēt pirmsskolas izglītības iestādi (zīdaiņa vecuma bērni tādi ir visos gadījumos). Savukārt gadījumos, ja bērns jau ir uzsācis obligāto pirmsskolas izglītību, bērns iekļausies zem 5.punkta.

****

Piemēram, ja ģimenē ir māte ar diviem bērniem obligātajā pirmsskolas izglītības vecumā, kuri apmeklē pirmsskolas izglītības iestādi Latvijā, izmitināšanas atbalsts pēc 60 vai 120 dienām tiek attiecināts uz bērniem, kuri apmeklē pirmsskolas iestādi, nevis uz māti. Tāpat, ja ģimene ir jebkādā citā sastāvā, kur kāds no ģimenes pieder nosauktajām grupām un kāds nepieder, atbalstu turpina tikai par tām personām, kuras pieder kādai no grupām.

Pārējām personām kā darbspējīgām personām par izmitināšanas pakalpojumu ir jānorēķinās pašam, jo šo normu izveides mērķis bija sniegt atbalstu mazaizsargātām grupām un vienlaikus ierobežot atbalstu personām darbspējas vecumā un veicināt, ka tās meklē darbu. Tā var būt tā pati vieta, kur personas ir izmitinātas līdz šim, un pēc 6- vai 120 dienām par turpmāku dzīvošanu tiek slēgts telpu lietošanas līgums ar konkrēto personu (piemēram, tikai par māti, jo par bērniem atbalsts tiek turpināts, vai tikai par tām personām ģimenē, kuras neatbilst nevienai no grupām), kā arī ģimene var kopā izvēlēties dzīvot citur. Ja ģimenes ienākumi ir nepietiekami, lai norēķinātos par mājokli (vienalga – telpu lietošanas līgums vai dzīvokļa īres līgums), tad kādam no ģimenes ir jāvēršas pašvaldības sociālajā dienestā ar lūgumu piešķirt mājokļa pabalstu.

^[1] Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma 7.¹ panta¹ daļa un 12.panta 1² daļa

^[2] Grozījumi "Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likumā", Nr: 1553/Lp13, vēl nav izsludināti, pieejams šeit:

[https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/webAll?SearchView&Query=\(Title=*ukrainas*\)&SearchMax=0&SearchOrder=4](https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/webAll?SearchView&Query=(Title=*ukrainas*)&SearchMax=0&SearchOrder=4)

UA

Пояснення щодо груп осіб, які мають право на отримання житлової допомоги після закінчення 60 або 120 днів відповідно до Закону про підтримку цивільних осіб України (ЗПЦУ)

22 червня цього року набули чинності зміни до Закону про підтримку цивільних осіб України [Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums] (далі по тексту-також "ЗПЦУ")^[1] а 14 липня цього року в Сеймі були прийняті поправки^[2], яким передбачено, що держава продовжує надавати житло, але не довше, ніж до 31 грудня 2022 року, тим цивільним особам України (вісім груп осіб), які потребують житла навіть після закінчення строку 120 днів, встановленого частиною 1.² статті 7.1 Закону (особи розміщуються в домогосподарствах, які, в свою чергу, отримують компенсацію за таке розміщення) або після закінчення строку 60^[3] або 120 днів, встановленого частиною 1.² статті 12 Закону (отримує первинну підтримку в місцях розміщення), якщо людина на момент подачі заявки на продовження підтримки:

особа подала необхідні документи до Державної комісії з експертизи здоров'я та працездатності лікарів (далі за текстом-Державна комісія) не пізніше 30 днів з дня набрання чинності цього пункту для проведення експертизи інвалідності або отримання висновку про необхідність особливого догляду. Державна комісія має право надати дані про надходження документів до місцевого муніципалітету;

Пояснення: Закон Про підтримку цивільних осіб України (далі-Закон) не передбачає прирівнювання інвалідності, встановленої в Україні, до статусу інвалідності Латвії. Закон про інвалідність визначає інваліда як особу, у якої інвалідність встановлена у порядку, передбаченому Законом про інвалідність. Тому вважається, що відповідно до нормативних актів Латвійської Республіки інвалідом вважається особа, яка пройшла експертизу інвалідності та отримала в Латвії статус інваліда відповідно до латвійських критеріїв визначення інвалідності, тому в тому числі і цивільний житель України з інвалідністю, встановленою в Латвії.

Відповідно до Закону громадяни України мають такі ж права на експертизу інвалідності, які визначені в Законі про інвалідність [Invaliditātes likums] для громадян Латвії та негромадян Латвії, а також на підтримку заходів щодо зменшення наслідків інвалідності, відповідно до нормативних актів Латвійської Республіки, якщо ці особи перебувають у Латвійській Республіці з діючою довгостроковою візою або дозволом на проживання. Також відповідно до Закону громадянин України має право звернутися за висновком про необхідність спеціального догляду без визначення інвалідності.

Можлива ситуація, коли у певної частини громадян України, термін перебування яких в Латвії вже наближається до 120 днів, може початися процес експертизи інвалідності або процес видачі висновку про необхідність особливого догляду. Таким чином, з урахуванням того, що право на експертизу інвалідності та отримання висновку про необхідність особливого догляду є вже з 27 травня 2022 р, і також беручи до уваги той факт, що повинно бути надано розумну кількість часу для того, щоб особа могла представити необхідні документи в Державну комісію, уточнення норми передбачає визначення того, що виключення з правил проживання після закінчення 60 або 120 днів на час продовження проживання поширюється і на тих осіб, які представили документи в Державну комісію для огляду на інвалідність або щоб отримати висновок про необхідність особливого догляду, але не пізніше ніж протягом

30 днів з моменту набуття чинності цієї нормою (тобто до 23 липня 2022 р.).

Для того, щоб муніципалітет міг правильно фіксувати інформацію про те, чи подав громадянин України до Державної комісії всі необхідні документи, Державна комісія має право надати інформацію за запитом муніципалітету про те, чи подав громадянин України документи до Державної комісії для підтвердження його права на отримання послуги проживання після закінчення 120 днів. У такій ситуації самоврядування зв'язується з начальником відділу обслуговування клієнтів Державної комісії Майєю Мурнієце [Maija Murniece] (majja.murniece@vdeavk.gov.lv; тел. 62606272) або з Сандрою Аусекле [Sandra ausekle], керівником відділу міжнародних послуг (Sandra.Ausekle@vdeavk.gov.lv; тел. 62606206). Також, якщо громадянин України, який подав документи до Державної комісії особисто, отримав від Державної комісії підтвердження про прийняття заяви, особа може самостійно подати її до муніципалітету для більш швидкого вирішення.

! У разі відмови громадянину України у визнанні інвалідом або у видачі висновку про необхідність спеціального догляду продовження житлової підтримки припиняється після закінчення 120 днів.

є особою з інвалідністю або відповідно до положень, визначених у статті 7² (частина четверта) цього закону має висновок Державної комісії про необхідність особливого догляду;

Пояснення: Місцеве самоврядування може перевірити статус інвалідності громадянина України в Латвії в інформаційній системі інвалідності, приймаючи відповідне рішення. З іншого боку, інформація про висновок, виданий цивільній особі України щодо визначення особливого догляду без статусу інваліда, відсутня в інформаційній системі про інвалідність. Громадянам України, яким не буде встановлено діагноз інвалідності, але яким видано висновок про необхідність особливого догляду без статусу інваліда, буде видано позитивне рішення Державної комісії про необхідність особливого догляду, який повинен бути відповідно представлений, щоб отримати продовження послуги розміщення.

! Висновок про необхідність особливого догляду видається на термін не більше ніж до 31 жовтня 2022 року. Відповідно, державна допомога в цьому випадку визначається на термін, що не перевищує 31 жовтня.

3) здійснює догляд за інвалідом;

Пояснення: див. у контексті з поясненням пунктів 1 і 2.

4) перебуває в пенсійному віці відповідно до пенсійного віку, встановленого в Латвії;

Пояснення: на підставі особистих даних приймається рішення про продовження послуги проживання з урахуванням того, що на 1 січня 2022 року пенсійний вік в Латвії становить 64 роки і 3 місяці.

5) у Латвії людина здобуває освіту очно в дошкільному, початковому, загальному середньому або середньому професійному навчальному закладі або переходить на навчання на наступний щабель освіти, здобуває освіту у вищому навчальному закладі або продовжує навчання в Україні заочно/дистанційно в початковому, загальному середньому або середньому професійному освітньому закладі.

Пояснення: посвідчувальним документом є видана навчальним закладом довідка про те, що дитина навчається у відповідному навчальному закладі. Точно так же муніципалітет може перевірити факт освіти в наявних у нього реєстрах. Продовження підтримки проживання застосовується до дітей, які навчаються на одному із зазначених ступенів освіти.

Ця підтримка не поширюється на батьків, якщо тільки вони не належать до однієї з інших цільових груп, згаданих у цій статті, на які поширюється продовження підтримки на житло.

До пункту входять і такі випадки, коли на момент закінчення 60-денної або 120-денної підтримки проживання особа завершила навчання на попередньому щаблі освіти, наприклад, у 9-му або 12-му класі, але людина ще не перейшла

на наступний щабель навчання (влітку такі випадки непоодинокі). Невідповідно відмовити в продовженні підтримки на проживання і вимагати від особи бути в змозі забезпечувати себе відразу ж через місяць після завершення навчання, а також у випадку, якщо навчання заплановане на наступний щабель освіти, людина не почне працювати і забезпечувати себе протягом декількох місяців, отже, необхідно надати особі перехідний період до трьох місяців (з 1 червня 2022 р. по 31 серпня 2022 р.) для отримання допомоги на проживання через 120 днів, протягом яких особа або починає вчитися на наступному рівні освіти (зберігається право на житлове забезпечення), або починає працювати і (право на підтримку проживання не буде продовжуватися).

В даний пункт також входять діти, які здобувають освіту дистанційно/заочно в Україні, але тільки на етапі основної освіти, загальної середньої або середньої професійної освіти. Той факт, що дитина здобуває освіту дистанційно в Україні, може бути підтверджений довідкою з відповідної установи або іншим документом, який дозволяє муніципалітету перевірити цей факт для продовження житлового забезпечення такої особи.

б) це жінка, яка стала на облік у зв'язку з вагітністю;

Пояснення: жінка повинна пред'явити довідку / сертифікат від лікаря, у якого вона перебуває на обліку у зв'язку з вагітністю. Таким чином, українська жінка має право на продовження підтримки проживання через 60 або 120 днів протягом всієї вагітності, щоб не виникла ситуація, коли її просять звільнити житло або платити за нього самій (якщо місце проживання пропонує укласти договір користування житловим приміщенням). Можна достовірно припустити, що вагітна жінка не зможе вписатися в Латвійський ринок праці і забезпечити себе протягом декількох місяців (наприклад, на третьому або навіть шостому місяці вагітності), тому обмеження права на житлову підтримку тільки періодом відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами було б невідповідним. З іншого боку, в післяпологовий період особа входить в пункт № 7.

7) особа є одним з батьків дитини або екстреним опікуном, який піклується про дитину у віці до двох років;

Пояснення: умова поширюється на осіб, які мають під опікою дитини з народження до 2 років (тобто, період післяпологового відпустки та догляду за дитиною). Період до досягнення дитиною віку визначається аналогічно віку дитини, який визначений у Законі Про державну соціальну допомогу [Valsts sociālo palīdzību], до якого призначено допомогу по догляду за дитиною (2 роки), однак положення Закону Про державну соціальну допомогу [Valsts Sociālo palīdzību] про умови та період виплати допомоги по догляду за дитиною не застосовується до продовження допомоги на проживання після 60 або 120 днів.

При наявності в сім'ї іншого з батьків, за винятком випадків, коли він відноситься до іншого з перерахованих цільових груп, він повинен сам оплатити послугу проживання, якщо місце проживання пропонує таку можливість, з іншої сторони, якщо місце проживання не пропонує такої можливості (не укладає договори на використання приміщення) або плата за використання приміщення вище ніж прийнятно для батька, він змушений виселитися з місця проживання, незважаючи на те, що дитина і батько дитини можуть залишатися в місці проживання і підтримка триває до 31 грудня. Якщо людина не в змозі покрити витрати на житло самостійно, йому слід звернутися в соціальну службу муніципалітету із заявою про надання житлової допомоги (надається як при укладенні договору користування житловим приміщенням, так і при укладенні договору оренди між особою і орендодавцем).

8) особа здійснює нагляд і догляд за дитиною дошкільного віку і дитина не має можливості відвідувати дошкільний навчальний заклад;

Пояснення: допомога в розміщенні може бути забезпечена, якщо у самого муніципалітету є інформація (від муніципального відділу освіти) або сама особа може надати необхідну інформацію, яка підтверджує, що дитина не має можливості відвідувати дошкільний навчальний заклад і, таким чином, догляд за дитиною здійснюється матір'ю/батьком або іншою особою. Цей пункт поширюється на випадки, коли дитина перебуває під опікою з 2-річного віку до початку обов'язкового дошкільної освіти (якщо дитина вже почала обов'язкову дошкільну освіту, то дитина буде включена в пункт 5, буде перебувати в дошкільному навчальному закладі і мати/батько може в цей час займатися працевлаштуванням і забезпечувати себе).

9) особа-дитина дошкільного віку, яка не має можливості відвідувати дошкільний навчальний заклад;

Пояснення: умова поширюється на всіх дітей від народження до початку обов'язкової дошкільної освіти, якщо у нього немає можливості відвідувати дошкільний навчальний заклад (немовлята так у всіх випадках). З іншого боку, у випадках, коли дитина вже почала обов'язкову дошкільну освіту, дитина буде включена до пункту 5.

****

Наприклад, якщо в сім'ї є мати з двома дітьми обов'язкового дошкільного віку, які відвідують дошкільний навчальний заклад в Латвії, субсидія на проживання після 60 або 120 днів застосовується до дітей, які відвідують дошкільний заклад, а не до матері. Аналогічно, якщо сім'я знаходиться в будь-якому іншому складі, де один з членів сім'ї належить до названих груп, а інший до них не належить, підтримка триває тільки для тих осіб, які належать до однієї з груп.

Решта осіб, як працездатні, повинні самі оплачувати послугу проживання, тому що мета створення цих норм полягала в тому, щоб надати підтримку вразливим групам і в той же час обмежити підтримку осіб працездатного віку і спонукати їх до пошуку роботи. Це може бути те ж місце, де особи проживали досі, а через 6 або 120 днів для подальшого проживання з конкретною особою укладається договір користування житловим приміщенням (наприклад, тільки для матері, тому що триває підтримка дітей, або тільки для тих осіб в сім'ї, які не вписуються ні в одну з груп), або сім'я може вибрати спільне проживання в іншому місці. Якщо доходів сім'ї недостатньо для оплати житла (незалежно від того, чи є це договором користування житловим приміщенням або договором найму квартири), хтось із сім'ї повинен звернутися в соціальну службу муніципалітету із заявою про надання житлової допомоги.

^[1] Частина 1² статті 7.1 і частина 1² статті 12 Закону про підтримку цивільних осіб України (ЗПЦУ)

^[2] Зміни до " Закону про підтримку цивільних осіб України», №: 1553/Lp13, зміни ще не оголошені, доступні тут: [https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/webAll?SearchView&Query=\(Title\)*ukrainas*\)&SearchMax=0&SearchOrder=4](https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/webAll?SearchView&Query=(Title)*ukrainas*)&SearchMax=0&SearchOrder=4)

Skaidrojums par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksu/ Роз'яснення питання щодо оплати послуг соціального догляду та соціальної реабілітації

Ar 2022. gada 1. septembri attiecībā uz Ukrainas civiliedzīvotājiem ir spēkā vispārējais regulējums par samaksu par saņemtajiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem^[1] un naudas summas personiskiem izdevumiem izmaksu klientiem^[2].

Atbilstoši Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likuma Ukrainas civiliedzīvotājiem līdz 2022. gada 31. augustam nebija jāveic samaksa par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem un bija tiesības uz naudas summu personiskiem izdevumiem 15 procentu apmērā no pabalsta, kāds noteikts [Valsts sociālo pabalstu likuma 13.](#) panta pirmās daļas 1. punktā.

Neskatoties uz to, ka no š.g. 1. septembra mainījās nosacījums attiecībā uz klienta samaksu par pakalpojumu, tomēr arvien ir spēkā nosacījums, ka pasākumus atbalsta sniegšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem primāri finansē no valsts budžeta un pašvaldību budžetu līdzekļiem, kas iedalīti no budžeta finansētajām institūcijām. Ministru kabinets pēc pamatota ministriju (šajā gadījumā – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas) pieprasījuma var pieņemt lēmumu par finansējuma piešķiršanu likumā noteiktā atbalsta sniegšanai.

Tādējādi arī pēc 1. septembra no valsts budžeta līdzekļiem tiks kompensēti pašvaldības izdevumi ilgstošas sociālās aprūpes

un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanai.

Līdz ar to pašvaldībām ir tiesības pieprasīt un saņemt finansējumu no valsts budžeta līdzekļiem par Ukrainas civiliedzīvotājiem sniegtajiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem arī pēc 2022. gada 1. septembra.

Ja pašvaldība saskaņā ar sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtību un kārtību, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta^[3], ir noteikusi klientam citu (labvēlīgāku) samaksas kārtību par pakalpojumu, tad minētā kārtība būtu attiecināma arī uz Ukrainas civiliedzīvotājiem.

---

[1] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 8.pants un 9.¹ panta pirmās daļas 2., 3. 4., 5. un 6.punkts.

[2] Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 29.panta otrā daļa.

[3] Ministru kabineta 2003. gada 27. maija noteikumu Nr.275 "Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta" 6.punkts.

UA

З 1 вересня 2022 року для цивільних жителів України діють загальні положення, передбачені законом «про соціальні послуги та соціальну допомогу», щодо оплати отриманих послуг соціального догляду та соціальної реабілітації та сум грошей на особисті витрати клієнтів.

Відповідно до Закону "Про підтримку цивільних жителів України», цивільні жителі України до 31 серпня 2022 року не повинні були платити за послуги соціального догляду та соціальної реабілітації та мали право на отримання грошової суми на особисті витрати в розмірі 15 відсотків від допомоги, передбаченої в пункті 1 частини першої статті 13 Закону " Про державні соціальні допомоги»

Водночас, незважаючи на те що з 1 вересня 2022 року змінилася умова щодо оплати клієнтом послуги, зберігається умова про те, що заходи з надання підтримки цивільному населенню України фінансуються переважно з коштів державного бюджету та коштів бюджету самоврядування, що виділяються з бюджетних установ.

Таким чином, навіть після 1 вересня з коштів державного бюджету будуть компенсуватися витрати самоврядування для забезпечення послуг з довгострокового соціального догляду та соціальної реабілітації.

Якщо орган місцевого самоврядування, відповідно до Порядку оплати послуг соціального догляду та соціальної реабілітації та порядку покриття витрат на послугу з бюджету самоврядування, встановив інший (більш пільговий) порядок оплати послуг для клієнта, то зазначений порядок повинен застосовуватися і до цивільних жителів України.